

DRAUGAS

PERIODICALS
August 8,

Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGPJŪČIO - AUGUST 8, 2000

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08/07/00

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 153

Kaina 50 c.

„Mažeikių nafta“ rengiasi didelėms permainsoms

Vilnius-Mažeikiai, rugpjūčio 7 d. (Elta) — Pirmadienį ūkio ministras Valentinas Milaknis informavo premjerą Andrių Kubilių apie „Mažeikių naftos“ susivienijimo pristatytą vyriausybei susipažinti informacinį susitarimą, kuris bus teikiamas Vakarų bankams ir bus prasmė jį finansuoti 400 milijonų JAV dolerių vertės naftos susivienijimo modernizavimo pirmojo rato programą.

Be to, ministras taip pat informavo apie „Mažeikių naftos“ parengtą veiksmų planą, kurio 12 skyrių apima bendrovės iškilusias problemas dėl pastatų, žemės sklypų, žemės nuomos, leidimų išdavimo klausimų, išpareigojimų, susijusių su ankstesne bendrovės veikla, dabartinius teismus, kuriuose susivienijimas dalyvauja, priėjimo prie vamzdinių problemų, ekologinės situacijos tyrimą, turto atskyrimo reikalus ir kitus klausimus.

Ministro teigimu, sudarytos įvairių institucijų specialistų darbo grupės, kurios atsako už nurodytų problemų nagrinėjimą ir sprendimą.

V. Milaknis sakė, kad ūkio ir Finansų ministerijų specialistai dabar nagrinėja informacinį susitarimą finansavimui gauti. Ši dokumentas dar peržiūrus ir Valstybės turto fondo specialistais.

„Mažeikių naftos“ generalinio direktoriaus pavaduotojas turto valdymui Tom Schneider patvirtino, kad gavus vyriausybės atsiliepimus ir siūlymus, informacinis susitarimas bus pristatytas grupei Vakarų bankų ir draudimo firmų, iš kurių norima pasiskolinti lėšų. T. Schneider teigė, kad susitarimo projektas jau parengtas.

Teismas atmetė įtariamąjo mažeikiškių pagrobimu skundą

Vilnius, rugpjūčio 7 d. (BNS) — Vilniaus apygardos teismas pirmadienį atmetė įtariamąjo Vertelkos, kuris yra įtariamasis buvusio bendrovės „Mažeikių nafta“ vadovo Gedimino Kiesaus, jo sūnaus ir vairuotojo pagrobimo byloje, bei jo gynėjo skundus dėl kardomojo kalinimo termino pratęsimo.

39 metų A. Vertelkai, pravarde „Pincia“, Vilniaus apygardos prokuratūra yra pareikšusi kaltinimą tik dėl neteisėto narkotinių medžiagų įsigijimo ir laikymo, neturint tikslo parduoti. Kaltinimai dalyvavus G. Kiesaus, jo sūnaus ir vairuotojo pagrobimo ar dėl kitų nusikaltimų prieš pagrobtuosius jam nepareikšti.

A. Vertelka buvo sulaikytas liepos 21 d. Nidoje, įtarus mažeikiškių pagrobimu. Bute Kuvertė gatvėje, kur poilsiojo įtariamasis, policijos pareigūnai A. Vertelkos džinsų kišenėje aptiko polietileno maišelį su narkotinėmis medžiagomis. Netrukus buvo nustatyta, kad tai 0.645 gramo heroino. A. Vertelka buvo sulaikytas, vėliau suimtas ilgesniam laikui. Prokuratūra jam pareikšė kaltinimą dėl neteisėto narkotikų įsigijimo ir laikymo. Pareikšus kaltinimą, liepos 28 d. Vilniaus I apylinkės teismas leido jį suimti ilgesniam laikui, iki rugpjūčio 14 dienos.

teiktas vienas iš įmonės finansinių patarėjų, tačiau konkretiai jo nenurodė. Iki šiol pagrindinis „Mažeikių naftos“ finansinis patarėjas buvo ir tebėra JAV bankas „Chase Manhattan“.

Kol galintys finansinškai projekto paremti institucijos, tarp jų ir Europos rekonstrukcijos bei plėtros bankas, nagrinės programos techninius bruožus, „Mažeikių nafta“ mėgins baigti galutinai susitarti su Rusijos verslove „LUKOil“ dėl ilgalaikio žaliavos tiekimo. Iš neoficialių šaltinių žinoma, kad Vakarų bankai nešims finansuoti „Mažeikių naftos“ susivienijimo atnaujinimo projekto, kol jis neturės garantijų dėl ilgalaikio žaliavos gavimo.

„LUKOil“ atstovas Lietuvoje Ivan Palečik prieš kelias dienas tvirtino, kad pastaruoju metu „Mažeikių nafta“ nerodo aktyvumo siekdama susitarimo su „LUKOil“.

Pirmajame atnaujinimo etape 300 mln. dol. numatoma skirti „Mažeikių naftos“ įmonės atnaujinimui ir 96 mln. dol. naftos produktų vamzdinių iš Mažeikių į Lietuvos pajūrį tiesimui bei terminalų Baltijos jūros pakrantės galimybių didinimui. Po to Mažeikių įmonė per metus numato gaminti 8 mln. tonų kokybiškos pasaulinio lygio produkcijos.

Jungtinių Valstijų energetikos grupei „Williams International“ šiuo metu priklauso trečdalis „Mažeikių naftos“ koncerno akcijų, ateityje ji gali įgyti bendrovės kontrolinį paketą. Vyriausybės rankose kol kas yra 59.3 proc. akcijų, bet įmonės valdymas nuo praėjusio rudens perduotas amerikiečiams.

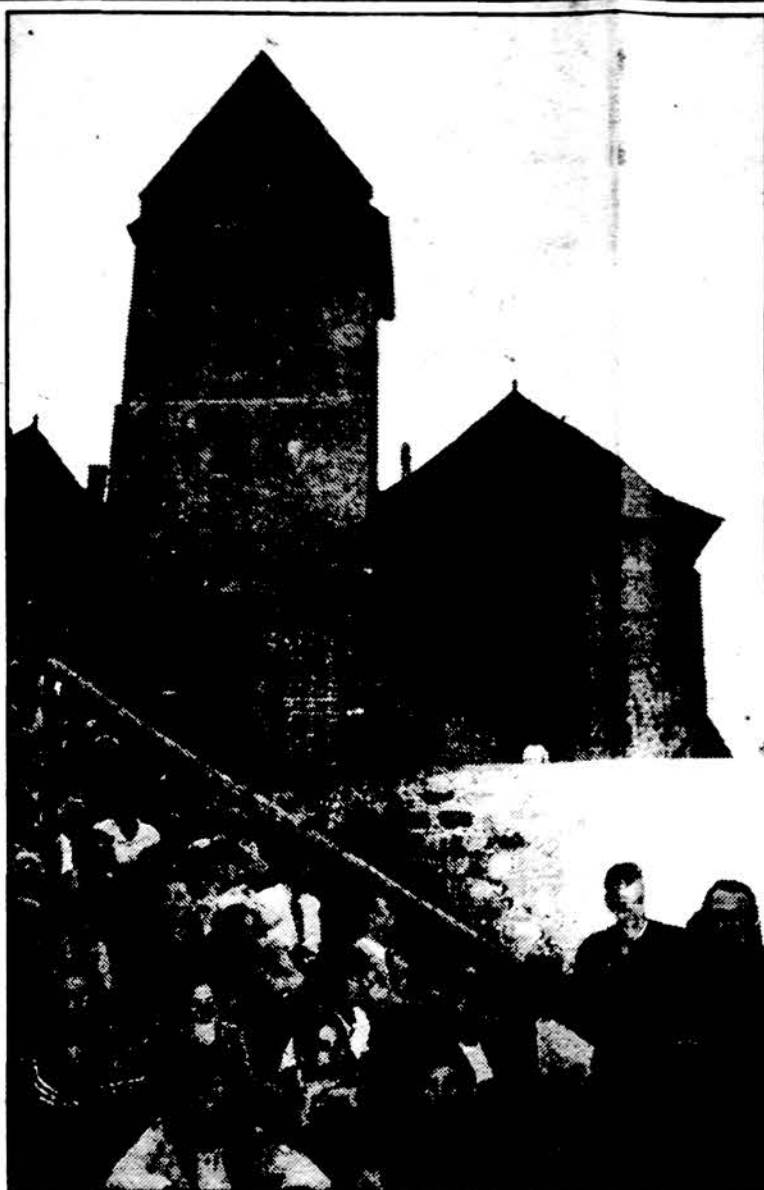
Šią teismo nutartį A. Vertelka ir jo advokatas Kęstutis Stungys apskundė Vilniaus apygardos teismui. Skunde A. Vertelka rašė, kad teismo nutartis pratešti suėmimo laiką yra nepagrįsta, ir prašė paleisti jį iš suėmimo. Kaltinamasis teigė, kad byla prieš jį yra suklaidota. Jis taip pat teigia, kad gaudinimais jį pareigūnai ragina prisiminti nusikaltimus, kurių nėra padaręs, o narkotikais jam būvę pakišti.

„Neringos mieste mane su laikant aš nesipriešinau, nebėgiau, sėdau į jį (pareigūnų) transportą“, sako teismui A. Vertelka, norėdamas įtikinti, kad nebėgs ir nesislėps nuo tardymo ir teismo.

A. Vertelka skundėsi, kad Vilniaus policijos areštineje buvo laikomas blogomis sąlygomis, atėję policijos operatyviniai darbuotojai ragino bendradarbiauti, o jeigu ne, „uždarys už narkotikus“. Suimtojo teigimu, jis nežino, kaip atsirado narkotikai jo kelnėse.

K. Stungys teismui sakė, kad A. Vertelkai narkotikai buvo pakišti, nes juos į džinsų kišenę galėjo įdėti ir kiti asmenys, būvę su juo tame pačiame pastate. Tyrimas, kuris patvirtintų, kad ant maišelio su narkotikais yra suimtojo pirštų atspaudų, iki šiol neatliktas.

Advokatas teismui priminė,

Trečią vasarą Trakų salos pilies kieme vyksta Trakų festivalis. Šiemet jis skiriamas klasikiniams šokiui. Festivalis, kuriame vyrauja operos ir baletų žanrai, nėra toks didelis kaip ankščiau, kai buvo statoma po kelių scenos veikalų. Tradiciniai festivalio pagerbe baletu legenda Maja Pileckaja ir kompozitorius Rodion Šedrin. Naują programą į Lietuvą atvežė Rusų imperatoriškasis baletas, Latvijos nacionalinės operos baletu solistai. (Elta) Lietuvos baletu artistai, Estijos, Rusijos ir Olandijos baletu garsenybės.

Nuotr.: Nors bilietai į Trakų festivalio renginius kainuoja 15-75 litus, žiūrovų netrūksta. (Vladimiras Gulevicius (Elta) nuotr.)

Apie 1,400 asmenų prisipažino bendradarbiavę su KGB

Vilnius, rugpjūčio 7 d. (Elta) — Šešis mėnesius turėta galimybė savanoriškai prisipažinti slapta bendradarbiavimą su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis pasinaudoję per 1,400 Lietuvos piliečių.

Valstybės saugumo departamento sudaryta Tarptautinė komisija pareiškimų registraciją nutraukė šeštadienio vakarą.

Pasak šios komisijos pirmininko Vytauto Damulio, nuo vasario pradžios dirbantys komisijos nariai pagal išlikusias KGB bendradarbių bylas, įvairius žurnalus, KGB susirašinėjimo dokumentus jau yra patikrinę apie 600 anketų. Didžioji dalis prisipažinimų pasitvirtina. Duomenys apie likusius 800 prisipažinusių bus nagrinėjami dar kelių mėnesių.

Pagal praėjusių metų lapkričio 23 d. Seimo priimtą „Lietuvos Respublikos asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymą“ savanoriškai prisipažinusių ir įrašytų į specialią įskaitą asmenų pateikta informacija ir duomenys apie juos yra įslaptinami.

Tačiau išimties bus daromos tada, kai asmuo eis prezidento, Seimo ar savivaldybės Tarybos nariu.

Tačiau išimties bus daromos tada, kai asmuo eis prezidento, Seimo ar savivaldybės Tarybos nariu.

rybos nario, teisejo, prokuroro pareigas arba kels į jas kandidatūrą. Taip pat viešai bus skelbiami tie buvę slaptieji agentai, kuriuos teismas apkaltins įvykdžius kriminalinius, karo ar genocido nusikaltimus.

Tuo tarpu tie, kurie nepasinaudojo galimybe prisipažinti buvusio bendradarbiavimą su SSRS specialiosiomis tarnybomis arba pateikė Tarptautinei komisijai melagingas žinias, nuo šiol praranda bet kokias privatumo garantijas.

Išstatymas reikalauja, kad duomenys apie šiuos žmones būtų skelbiami „Valstybės žiniuose“. V. Damulis pabrėžė, kad tokių agentų sąrašas nepasirodys visas iš karto, tačiau po gero mėnesio pirmosios buvusių KGB bendradarbių pavardės jau gali būti paskelbtos. Tai turėtų būti tie asmenys, kurių bendradarbiavimą liudijanti medžiaga VSD sudaryta komisija jau spėjo patikrinti, tačiau prisipažinimo nesulaukė.

Apie komisijos sprendimą viešai paskelbti duomenis asmeniui bus pranešama raštu. Tokį nutarimą per 15 dienų jis turės galimybę apskusti administraciniam teismui. Jeigu šia teise bus pasinaudota, komisija lauks teismo sprendimo, o jeigu ne — po 15 dienų nemalonai informacija jau gali būti paskelbta.

Tarptautinės komisijos pirmininkas nesiėmė spelioti, kiek yra kandidatų į šiuos „juoduosius sąrašus“. Remdamasis išlikusiais KGB archyvu duomenimis, jis spėja, kad nuo 1941 metų iki KGB uždarymo dienos „tų agentų buvo priverbtu dešimtys tūkstančių“. Tačiau, anot V. Damulio, per tokį ilgą periodą daugelis galėjo ir išvykti, ir numirti.

Naujosios sąjungos idėjos skatina fašistinį judėjimą

Vilnius, rugpjūčio 7 d. (BNS) — Vienas partijos „Socialdemokratija 2000“ vadovų Arvydas Akstinavičius teigia, kad Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) vykdoma politika sudaro palankią dirvą teisiniam nihilizmui bei profašistinių organizacijų veiklai.

Jis teigė, kad „teisinis nihilizmas“ skelbia gana nemažą politinių partijų būrys, tačiau „bene rimčiausiu“ signalu yra NS idėja platinėti „pilietines anketas“.

Praėjusią savaitę NS paskelbė, kad pradėdamos platinėti pilietines anketas dėl NS sumanymo pareikalauti konkrečių asmenų atsakomybės už Lietuvos ūkio sužlugdymą. NS skelbiamas pasirengusi įvesti tokią tvarką, kad nauja išrinkta valdžia organizuotų buvusios valdžios institucijų patikrinimą, įvertintų pareigūnų veiklą, pareikalautų konkrečių asmenų atsakomybės už šandieninę valstybės ekonominę ir finansinę būklę.

Pasak jo, „Socialdemokratija 2000“ šiuos veiksmus vertina kaip tipiską populizmo ir teisinio nihilizmo pavyzdį, „suteikiantį galimybę šalyje vis garsiau pasireikšti profašistinėms organizacijoms ir gerą paruošiamąją dirvą joms ateiti į valdžią“.

A. Akstinavičius atkreipė dėmesį, kad jau ketvirtas mėnuo, kai Šiaulius valdo socialliberalai, o „murzininkų balsas Šiauliuose skamba vis

Tėvynėje pasižvalgius

* Lietuvos kariuomenės

rezervo karių organizacija tapo asocijuota NATO valstybių rezervo karininkų asociacijos nare. Toks sprendimas priimtas per praėjusią savaitę Berlyne vykusį NATO rezervo karininkų asociacijos kongresą. Lietuvos kariuomenės rezervo karių asociacija yra visuomeninė nepolitinė organizacija, vienijanti per 400 karinę tarnybą atlikusių karių. Asociacijos tikslas — palaikyti rezervo karių fizinį-psichologinį pasirengimą, tobulinti kariuomenėje įgytus įgūdžius, propaguoti Lietuvos kariuomenę ir krašto gynybos idėją, padėti savo nariams neatsitraukti nuo kariuomenės nūdienos. Tapę NATO valstybių rezervo karininkų asociacijos nariais, Lietuvos kariai galės dalyvauti įvairiuose kolegų kongresuose, konferencijose, dalintis patirtimi, siūsti savo narius į įvairius karinius ir kalbos kursus NATO valstybėse.

(BNS)

* Lietuvis šliejasi prie

Rusijos valdžios elito, teigia „Lietuvos rytas“. Praėjusią savaitę Rusijos prezidentui Vladimirui Putinui viešint Karaliaučiaus srityje vykusioje karinio laivyno šventėje, nedideliame svečių būryje, kurie galėjo artimiau pažinti su Kremliaus šeiminku, buvo ir Lietuvoje prieštaraujanti vertinamas verslininkas Vladas Laurinavičius, kuris V. Putin buvo pristatytas kaip Rusijos Federacijos Tarybos igaliotas Karaliaučiaus srities gubernatoriaus patarėjas. Jam yra išduotas šis statusas liudijantis pažymėjimas. Lietuvis kartu su prezidento palyda nuo eskadrinio minininko „Nastoičivij“ tiltelio stebėjo porą valandų trukusį Rusijos karo laivų ir aviacijos pasirodymą. Jau nystėje tris kartus teistas V. Laurinavičius palaiko ryšius su nusikaltėlių pasaulio atstovais, taip pat su aukštais Lietuvos ir ypač Rusijos karininkais.

(Elta)

* Praėjus 30 dienų po pa-

grobio, Lietuvos teisėsaugai vis dar nepavyksta rasti buvusio „Mažeikių naftos“ direktoriaus Gedimino Kiesaus, jo sūnaus Valdo bei vairuotojo Alfonso Galmino. Anot „Respublikos“, paieška vis plečiasi. Penktadienį Panevėžyje vėl buvo daromos kratos. Surasta įvairių teisėsaugos pareigūnų dominancija užrašų. Koks jų turinys ir ar jie susiję su pagrobimu byla, dar neatskleidžiama. Užrašai savaitę buvo analizuojami. Jie gali padėti atskleisti ir kitus nusikaltimus. Kratos buvo daromos ir geras policijai žinomų panevėziečių, ir iki šiol su teisėsauga nesusidūrusių asmenų namuose. Policija domėjosi G. Kiesaus ryšiais Kaune, kur Savivaldybės Verslo skyriaus vedėju dirba Arūnas Vertelka — G. Kiesaus byloje sulaikyto panevėziečio Algimanto Vertelkos brolis. Vidaus reikalų ministerija išplatino keturių ieškomo panevėziečių — Audriaus Andriūšaičio, Romualdo Čeponio, Giedriaus Liubarto ir Egidijaus Bučio — nuotraukas. Tuo tarpu naftininkų pasaulyje keliamos vis naujos dingimo prielaidos ir tikimasis, kad po kurio laiko G. Kiesus atsiras sveikas ir gyvas.

(Elta)

* Birželio ir liepos mė-

nesiais Kauno darbo biržoje užsiregistravo 912 aukštąsias, aukštesniasias ir profesines mokyklas baigę jauni žmonės. Pernai per tą patį laikotarpį bedarbių gretas papildė 495 absolventai. Liepą i Kauno darbo biržą iš viso kreipėsi 1,974 bedarbiai, iš jų 876, tai yra 44 proc., jaunimas iki 25 metų. Liepą darbus gavo 143 jauni žmonės. Visi bedarbiai absolventai pusę metų gauna 135 litų bedarbio pašalpą. Biržos duomenimis, jaunimas pageidauja gerai apmokamo darbo, ieško galimybes išvažiuoti į užsienį.

(Elta)

* Prezidentas Valdas

Adamkus pirmadienį priėmė prezidentūros sekretoriaus Vidmanto Staniulio, dalyvaušiantį Seimo rinkimuose, atsisakymo. Centro sąjungos vicepirmininkas V. Staniulis iš pareigų atsisakė likus dviem mėnesiams iki spalio 8 dieną vyksiančių Seimo rinkimų, nes mano, kad rinkimų kampanija ir darbas prezidentūroje yra nesuderinami. Prezidento atstovė spaudai Violeta Gaizauskaitė sakė, kad kandidatas į sekretoriaus postą kol kas dar nėra svarstytas. Neatmetama galimybė, kad taupymo sumetimais naujasis sekretorius išvis nebūs skiriamas.

(BNS)

* Čėčėnijos nepriklausomybės rėmėjai Lietuvoje

kreipėsi į Australijos valdžią ir tarptautines organizacijas, ragindami boikotuoti Rusijos dalyvavimą Sidnėjaus vasaros olimpinėse žaidynėse. „Rusijos dalyvavimas Pasaulinėje olimpiadoje, kuri iš esmės yra pasaulio žmonių brolybės išraiška, būtų bendražmogiškųjų vertybių išniekinimas“, rašoma kreipimesi.

(BNS)

* Kai kurių sostinės ne-

kilnojamojo turto agentūrų vadovai pastebi rinkoje pasirodusiu metu itin suaktyvėjusį pirkejus iš Rusijos. Manoma, jog investuoti į turą saugesnė kaimyninėse valstybėse juos skatina nepastovios politinės padėtis Rusijoje. Žinovai tvirtina, kad suaktyvėję pirkejai iš Rytų gali pakelti Lietuvos nekilnojamojo turto kainas.

(Elta)

* Antra šią vasarą Lenki-

joje keliautojus iš Lietuvos ištikusi nelaimė neatrodė atsitiktinumas ne vienam iš turistinių kelionių autobusu grįžusiam žmogui. Turistai toliau šturpuoja nuo didelio greičio, ne tik eismo taisyklų, bet ir vairuotojų darbo tvarkaračių nepaisymo. „Niekas nepasikeitė po tragiškos liepos 1-osios autobusų avarijos Lenkijoje“, teigė turistai, neseniai vykę pailsėti į Kroatiją tuo pačiu maršrutu, kaip ir nelaimę patyrę jų tėvynainiai. Kelionės metu įvairių valstybių kelių policija Lietuvos autobusus stabdė net tris kartus — už greičio viršijimą ir už tai, kad autobusas važiuojo be sustojimo ilgiau nei 16 valandų. Tačiau visus kartus vairuotojams pavykdavo išsisukti nenubausdami. (Elta)

KALENDORIUS

Rugpjūčio 8 d.: Dana, Dominikas, Dominė (Domas), Elgijus, Gustavas, Kirakas, Lelja, Tulgirdas, Uogintas.

Rugpjūčio 9 d.: Jorūnas, Mintaras, Pilenas, Rolandas, Romanas, Tarvilė, Virginija.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

NUSITEIKIMAS YRA SVARBIAUSIAS ŽMOGAUS VARIKLIS

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Jokioje kitoje pasaulio kalboje nesurandamas lietuvių kalbos nepalyginamas perlas yra jos žodžius. Amerikoje gimusi Lietuvos konsule Jūzė Dautvardienė kadaise gėrėsi tuo lietuvišku perlu, kad ir apskaitant vieną mūsų darbų — tai skalbti, plauti, skalauti, žlugti, velėti...

Toks pat perlas švyti ir kitojoje lietuvių veikloje, kad ir aptariant svarbiausią, vertinamiausią žmogaus savybę, kuri dvejopai reiškiasi: tai puoselėjant Dorą, Meilę, Paslaugą, arba visur ir visada kurstant pragarą savyje, kituose ir aplinkoje, kenkiant sau ir kitiems — tai ALVUDO vartojimas Nusiteikimas, tai istoriko Richardo Bendoraicio pasiūlytas Nusistatymas, tai kun. dr. Kestucio Trimako minimas jo knygoje Apsisprendimas. Visi tie žodžiai aptaria tą patią svarbiausią, visą žmogaus elgesį tvarkant savyje — jam nenormaliai gyvenant kenkimą sau, kitam ir aplinkai. Tokia žmogaus elgsena lemia jo nuosėdas, per pirmus trejus amžius metus, įgytas nusiteikimas, nusistatymas, apsisprendimas. Pagal jį, o ne pagal ką kitą, žmogus čia gyvenamas puoselėja dangų ar kursto pragarą. Jis taip ar ki-

taip elgiasi tik pagal savo nuosėdas, nusiteikimą, apsisprendimą, nepaisant jo tautybės, tikybės, išsilavinimo ir turtų. Jį lydi mažumė įsigytas per pirmus trejus amžius metus pasisavintas, nusiteikimas kairėn ir dešinėn keliauti. Iš čia kyla visas geris ar blogis mūsų elgsenoje.

Štai vieni ragina tik melstis, kad nebūtų žudomi negimusieji, kada vieno Vyriausiam teisme nusiteikimas nulemia čia tokių žmonių žudymą. Už tai reikia auklėti žmones normaliai, juos tokius išmokyti ir į atsakingas vietas išrinkti — tik tada liausis negimusiu žudynės ir kitokios blogybės.

Tas pats sužmonėjimas taps ir visose kitose žmogaus veiklos srityse, kai žmonėms normaliai ir apsišvietusiems asmenims prisitaikysime. Tokios laimės Lietuva pasiekia tik po kelių gentkarčių, nes tiek laiko ten buvo kurstomas pragaras. Todėl visi, ypač dievobaimingieji, nustokime pasakėlimis mitę, o imkime nusiteikti, nusistatyti, apsispręsti normaliam elgesiui — tai yra, dorai gyventi, nekenkiant sau, kitam ir aplinkai. O kai vaikai mūsų pavyzdžiu taip nusiteiks — daugiau nieko geresnio mums ir nereikės.

PARALYZIAUS SUPRATIMAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Žmogaus smegenys yra sudėtingiausias kompiuteris. Jo atskirios dalys tvarko judesius, kalbą, elgesį ir asmenybę; uosle, klausą, intelektą ir jausmus; rijimą ir kitus, nuo valios nepriklausomus, veiksmus: regą, koordinaciją, kalbos supratimą, skausmą, šilumą bei kitus jutimus. Tai tikras stebuklas — toks, 80 proc. vandens turįs, žmogaus organas. Aišku, kad tokio stebuklingo daikto Kūrėjas yra mums neaprepiamas.

Paralyžius, — trumpiau „strokas“, pertraukia pranešimų perdavimą iš smegenų kontrolinio centro į tas vietas, kurias tas centras tvarko. Taigi „strokas“ ir yra staigus netekimas kraujo smegenyse, kai jose užsikemša ar plyšta arterija. Mat kraujas smegenims paduoda reikiamą deguonį ir maistą nervų ląstelėms. Be tokio maisto padavėjo — kraujo — smegenų ląstelės pradeda žūti. O jos yra kontrolės centrai, kurie siunčia pranešimus raumenims ir kitoms kūno dalims. Kai smegenų ląstelės sunyksta, tada ir raumenys neveikia.

Smegeninis paralyžius ir paralyžius

Kai kurie žmonės pirmiau tikro paralyžiaus turi paralyžį — mažą, greit praeinantį suparalyžiavimą, kurį medicina vadina „mini stroke“ — tai „transient ischemic attack“. Tokie paralyžiai yra skambutis, kad artinasi didysis paralyžius. Todėl niekada negalima savaime pro pirštus į juos žiūrėti, nors ir praeina, kaip mes visi ir visos dabar elgamės ir tuomi sau duobę kasame. Už tai kartą ant visados liaukimės taip save žude, nes tvarkantis po praėjusio paralyžio, galima išvengti tikro paralyžiaus — „stroko“.

Kas suparalyžiuoja?

Žmogų dažniausiai suparalyžiuoja užsikimšusi arterija, kuri neša kraują smegenims. Ją užkemša riebus kamštis, atsiradęs iš nuryto riebaus kamšio. Pradžioje jis kiek susiaurina arterijos sprindį ir sumažina kraujotaką smegenims. Žmogų toliau riebiš, ypač cholesterolio gausiais, kamšiais besidžiaugiant, smegenys ima verkšlenti — jos kraujo vis mažiau ir nevienodai gausiai ima gauti, kol riebalinis kamštis sustabdo kraujotaką, nes apie tą kamštį sukūrė kraujas.

Kitais atvejais tokie riebus kamštis atsiranda kaklo ar širdies arterijose, jų atitruksis dalis patenka į smegenis ir ten užkemša arteriją.

Paralyžiaus pasireiškimas

Net penkeriopai vienodai pasireiškia paralyžius ir paralyžius.

1. Vienos kūno pusės veido, rankos ar kojos aptirpimas ar pasilpimas;
2. sunki kalba ir kitų kalbos sunkus supratimas;
3. sumenksta rega;
4. sumišimas, galvos svaigimas, stiprus svaigulys ir netekimas koordinacijos;
5. staiga atsiradusi nauja galvosopa.

Žinotina, kad ne visi šie penki neregumai esti su kiekviena insultu — kartais jie praeina ir sugrįžta.

Neapsileiskime: jei bent vienas iš penkių minėtų neregumų sulauki — kuo greičiau ieškok pagalbos, o kai pastebėjai pas kitą asmenį minėtus neregumus — nieko nelaukdamas šauk 911, sakyt „stroke“ ir toks nelaimingas turi būti kuo greičiau nugabentas ligoninėn, kur bus nedelsiant teikiama pagalba, gelbėjant tokį nuo tikro paralyžiaus.

Antakalnio TB ligoninės pacientės stiprinasi. Lithuanian Mercy Lift ypač deda daug pastangų, kad tuberkuliozės Lietuvoje vaikų nebekankintų. Per dešimt šios labdaros organizacijos veiklos metų kovai su TB teikiama pirmenybė. Tačiau tam reikalinga daug lėšų, todėl spalio 1 d. „Montefiori“ paviljonuose LML rengia savo metinį lėšų telkimo pokytį, kurio pelnas skiriamas vaistams pirkti. V. Lendraitienės nuotrauka

lyžiaus, kuris daug sunkiau pasiduoda gydymui.

Nelaimė, kad mes lietuviai esame skubotume labai apsišleisti. Žmona ramina vyrą, vyras žmoną, kad čia nieko blogo, viskas praeis. Deja, kad ir nepraes, o ankščiau ar vėliau tikras paralyžius — „strokas“ aplankys ir bus daug sunkesnis, net mirtinas.

Ką tamsta turi daryti?

Kiekvienas paralyžius ar paralyžius laikytinas kaip gyvybei gresiantis ir skubios pagalbos reikalaujantis susirgimas. Čia laikas yra svarbus ir prasidedantis paralyžius turi būti tuč tuojau sulaukymas, jei norima sulaukti geriausių pasekmių. Greičiausias gydymas vieninteliu vaistu (plasminogeno aktyvatoriu) tūpinia kreslį ir saugo nuo nepataisomos smegenims žalos.

O kaip su paralyžiaus išvengimu?

Kai kurios negerovės — ligos labai artina galimybę būti suparalyžiuotam. Gydytojo nurodymų pildymas gali daugelį jų sutvarkyti.

Štai visa vienuolikinė išvengtinų paralyžio ir paralyžiaus priežasčių:

1. padidintas kraujospūdis (normalus žemiau 140/90);
2. širdies arterijų priskretimas;
3. riebus kraujas cholesterolio (per 200);
4. cukraligė;
5. šeimoje buvęs paralyžius ar paralyžius;
6. rūkymas ir prirūkytu oru kvėpavimas;
7. girtavimas;
8. nutukimas persivalgant;
9. tinginystės neatsisakymas;
10. prieš pastojimą vaistai, jei esi daugiau kaip 35 ir rūkai;
11. senatvė, kurios negalima pakeisti, bet normaliam lietuviui, kuris pajėgia dorai gyvendamas nekenkti sau, kitiems ir aplinkai, visi kiti gyvenimo nenormalumai atsikratyti, prieš akis turint baisias paralyžiaus negeroves, įskaitant suluošimą visam gyvenimui. Mirtis tokiu atveju esti palaima.

Tad, kol dar laikas, ne vienas nebūkime paikas, nes paralyžius yra trečioji mirtina giltinė po sklerozės ir vėžio.

Pasiskaityti: „Postgraduate Medicine“, May 15, 2000. Vol. 107, No. 6. Sėkmės!

* Vyriausybė iš rezervo fondo skyrė 30,000 litų sudėjusiai Pakalnių miestelio baznyčiai atstatyti. Balandžio pabaigoje kilus gaisrui, medinė Pakalnių miestelio katalikų bažnyčia sudegė iki pamatų.

STEIGIAMAS VALDOVŲ RŪMŲ ATKŪRIMO FONDAS

Nors Lietuvos vyriausybės ir visuomenės kultūrinio sluoksniuose seniai kalbama apie būtinybę atkurti, atstatyti didžiąją mūsų istorijos ir kultūros vertybę — Vilniaus Valdovų rūmus, bet konkretaus darbo iki šiol nesiimta. Buvau maloniai nustebintas, kai patyriau, jog atstatant, pasak Bernardo Brazdžionio, šį kunigaikščių miesto perlą, nuo kalbų ir planų pereiti prie konkretaus, gyvo darbo, iniciatyvą ir veiklumą ėmė rodyti iš išeivijos grįžę ir sostinėje apsigyvenę mūsų tautiečiai. Tai jų dėka pernai buvo įkurta kultūrinė draugija „Pilis“, planai apie jį atstatymą vis aktyviau aptariami Vilniuje įsikūrusiame Užsienio lietuvių klube. Valdovų rūmų atkūrimo projekta, kaip visų lietuvių ilgalaikę programą, rugpjūčio antrąjose pusėse svarstys Vilniuje susirenkantis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas.

Valdovų rūmų atstatymą dera pradėti nedelsiant, jau šiomet. Juk beveik baigti tyrimai, šaltiniai ardo jau atkastus, nuo drėgmės neapsaugotus rūmų pamatus — kalbėjo draugijos „Pilis“ pirmininkas, bene prieš šešerius metus iš Kalifornijos grįžęs, arba jau vilniečių tautos, Edmundo Kulikauskas, pridurdamas, kad Valdovų rūmai kandiduoja į prioritetinius Lietuvos tūkstantmečio paminklų programos projektus, prezidentai Vladas Adamkus ir Algirdas Brazauskas dar 1998 m. yra pasirašę Vilniaus pilių globos aktą.

Jau susibūrę Valdovų rūmų atkūrimo iniciatyvinę grupę. Greta poeto M. Martinaičio, kompozitoriaus B. Kutavičiaus, skulptoriaus S. Kuzmos, vyskupo J. Borutos, Lietuvos istorijos instituto direktoriaus E. Rimšos, šioje grupėje yra žinomi išeivijos atstovai — Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas V. Kamantas, JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkė R. Narušienė, Lietuvos fondo steigėjas dr. A. Razma, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovas Lietuvoje G. Zemkašius ir draugijos „Pilis“ pirmininkas E. Kulikauskas.

Initiatorių, taip pat Lietuvos pilių tyrinėtojų, architektų nuomone, reikia atkurti tris Valdovų rūmų aukštus su rūsiu — iš viso maždaug 8,000 kv. metrų ploto. Jame derėtų įkurti Lietuvos valstybingumo muziejų su gotikos, renesanso ir baroko salėmis, reprezentacinę valdovų menę, archeologinę ekspoziciją, o taip pat Pasaulio lietuvių menę, istorines informacijas mės su kompiuterine multime-

dijos technologija, konferencijų patalpomis. Rūmuose galėtų įsikurti taip pat turizmo, komercinės paskirties objektai — turizmo informacijos centras, knygynas, teatras su istorinėmis tradicijomis bei viduramžių banketu, aukštose klasės restoranais, kavine. Visi tai atsieityt apie 100 milijonų litų.

Kadangi Lietuvos ekonominė būklė neleidžia visa tai padengti iš valstybės biudžeto, iniciatyvinės grupės nuomone, derėtų sutelkti nevalstybines lėšas, įsteigiant Valdovų rūmų atkūrimo ir paramos fondą. Ji sudarytų ne tik remėjų aukos pinigus, darbu, medžiagomis, rinkliavos įstaigose, įmonėse, mokyklose, bet ir patalpų naudotojų (nuomininkų) įsankstiniai įnašai. Bendradarbiaujant su valstybinėmis institucijomis, taip pat derėtų išleisti pašto ženklus, monetas, medalius, prekiauti suvenyrais su Valdovų rūmų atkūrimo ir paramos fondo ženklu. Naudojant visas šias priemones iš visuomenės būtų galima kasmet sutelkti 2-3 milijonus litų. Tai sudarytų 20-30 proc. visų lėšų, reikalingų rūmams atkurti. Iniciatyvinės grupės nuomone, be išeivijos lietuvių, užsienio fondų atkūrimo ir finansinių šaltinių formavimo turėtų prisidėti ir valstybės biudžetas. Vilniaus miesto savivaldybė galėtų nustatyti specialų mokestį viešbučiams, restoranams, kaip daroma panašiais atvejais kitų šalių miestuose.

Draugijos „Pilis“ pirmininko E. Kulikausko paskaičiavimu, Valdovų rūmų atstatymas būtų naudingas ne tik mūsų kultūrai, visuomenei, bet ir Lietuvos ekonomikai. Juk žinoma, kad bet kokios statybos yra ekonomikos variklis. Kita vertus, atkūrus Valdovų rūmus, sostinėje pagyvėtų turizmas — kitas ekonomikos

pagyvinimo svertas. Juk, turbut niekas negalėtų užginti, kad Trakų pilies atstatymas buvo naudingas. Kiek tai patraukė ir tebetraukia turistų! Neabejotinai, kad taip būtų atstatius Kunigaikščių miesto istorinius rūmus. Lietuvos Banko ir Vilniaus savivaldybės turizmo skyriaus duomenimis, vidutiniškai 2,2 paros Vilniuje apsisitojęs turistų išleidžia 940 litų, o Vilniuje kasmet apsilanko 1 milijonas turistų. Taigi, tokiu būdu per metus į Vilnių atiteka maždaug vienas milijardas litų. Gal Prahos, kurią kasmet aplanko 12-13 milijonų turistų, nepasieksime, bet turizmui augti yra galimybių, ir Valdovų rūmai būtų svarbus traukos taškas. Turizmo specialistai teigia, kad atstatyti Valdovų rūmus turistus, be abejo, sulaukytų ne dviem valandom, su pietumis — veikiausiai ir pusdieniu. Vien turistų viešnagai pailgėjus bent pora valandų ir gautoms pajamoms padidėjus tik 10 proc., susidarytų 100 milijonų litų papildomų įplaukų, o valstybė bent 15 milijonų litų mokesčiai.

Neseniai Užsienio lietuvių klubo nariai surengė ekskursiją po Valdovų rūmų teritoriją. Visi pripažino, kad nors po gaubtais esantys pamatai, sienų ir kitos liekanos apsaugotos nuo lietaus ir sniego, bet ne nuo šalčio, be gailėsio ardančio pamatus. Ilgesnis delsimas tik padidintų atstatymo išlaidas. Todėl nedelsiant būtina pašalinti čia susidariusią avarinę būklę, konservuoti pamatus, atnaujinti tyrimus ir projektavimą. Bent iki 2003 metų reiktų atkurti bent dalį rūmų, o užbaigti iki Lietuvos tūkstantmečio — 2009 metų.

Algimantas Antanas Naujokaitis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvatinam už prenumeratą nusiunčiam. Prie pavarde ir adreso, siūdami laikraštį patymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šaltadienio laida:	(U.S.) \$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsienietis Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šaltadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausio redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpalis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atnaujinamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuostata. Nenaudoti straipsnių nesuag. Siunčiant prašome pralitikti kopiją.

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyt. su Northwest un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už priemamą kainą. Pacientai
primami abiejuose punktuose.
Susitarimai (kalbėti anglškai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4066
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kaltano lietuvių gydytojas
6918 W. Archer Ave., Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-223-8866
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Tel. 312-337-1265

LINAS SIDRYS, M.D.
Akis ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-0822
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

* Vyriausybė nutarė nuo kitų metų pradžios panaikinti Kelių eismo saugumo fondą.

Senelių globos namų gyventojai su direktore dr. O. Mickonienė (priekyje) žemaitių Kalvarijoje. Ir šiuos globos namus pasiekia Lithuanian Mercy Lift labdaros dovanos. V. Lendraitienės nuotrauka.

Vos dešimt metų praėjo, kai iš okupacijos atkurtoji Lietuva egzistuoja, kai dar tik trečio Seimo kadencija ir trečiasis (įskaitant ir Aukščiausiosios Tarybos pirmininką) prezidentas, kai dar, galima sakyti, neišsprendė, kas toji sehoji valstybės valdymo politika, — štai jau, taip plačiai pasiskelbusi, į Lietuvos politinį gyvenimą įžengę keturių politinių partijų deklaruota „naujoji politika“. Nauja, vadinasi, negirdėta, neregėta, iki šiol nebuvusi.

Ir stebiesi, Lietuvos gyvenimą sekdamas, kas čia įvyko? Juolab, kad ir Lietuvos krikščionių demokratų partijos atžala, pasivadavusi modernistų grupę, numetė „seną rūbą“ ir prisijungė prie įvairiais vardais pasivadavusių liberalų. Ji čia mažai bus palista: šiai tetai patys krikščionys demokratai turi daug kompetentingų žmonių. Aš, kaip tas sakė, esu ir krikščionis, ir demokratas, bet ne krikščionis demokratas.

Bet grįžkim prie tos „naujosios politikos“. Stebina jau pats vardas: Senasis demokratijos lopšys, antikinė Graikija, Sokrato, Platono bei kitų filosofų-politikų laikais neraišė apie naują politiką, tik apie naują žmogų. Jau daug šimtmečių praėjo nuo Anglijoje paskelbtos „Magna Charta Libertatis“, tačiau Anglijos parlamentas iki šiol nėra deklaravęs jokios „naujos politikos“.

Arba vėl — Sveicarija, viena seniausių demokratijų Europoje. Ten nuo Vilhelmo Tello laikų niekas neskelbė karkos naujos politikos. Juk ir ten keitėsi kultura, socialiniai santykiai, konfesiniai judėjimai, bet šveicarams neprireikė karkos, kas viską, iki šiol turėtą, vadintų atgyvenomis, kurias šalinti turėtų ateities kartos. Anglijoje, kaip istorija sako, dar joks ministras pirmininkas nebuvo įteikęs monarchui kalbos, skelbiančios parlamente karkos naują (o tuo neigiančios ir seną) politiką.

Suprantama, kad apvogtoje, išgrobstytoje ir bolševizmo demoralizuotoje Lietuvoje karkas blogai ir neina geryn, kaip norėtusi. Tuo ypač pasinaudojusi opozicija, kurios eilėse dar užsiliko daug tikių, kuriems tektų pirmiems „mesti akmenį“. Dabartinė padėtis yra gera, kas nors drastiško siūlyti. Prieš ketverius metus nepasiekus valdžios su šoku „Nusipelnėm gyventi geriau“, reikėjo atrasti naują šokį. Ir su rado, kaip toji dainoj „Pasaulį naują pastatysim“. Surado

naują politiką. Ir tie naujo atrodymo šokiai ėmė plačiai skambėti ne tik Lietuvoje, bet ir išeivijoje. Duok, Dieve, kad jie atneštų laimę Lietuvai. Bet... reikia ir gerai susimąstyti, ar čia nėra netikrų prašų, siekiančių valdžioje tik savo ar savo partijos egoistinių tikslų?

Kas, pagaliau, yra toji nauja politika?

Iš tikrųjų tai tik publicistų spėjiojimai. Susitarę keturios partijos, kad Lietuvoje labai blogai, tiesiog bėdas, ir reikia karką daryti, reikia Lietuvą gelbėti. Viskas pasenę, dalis partijų nuo tos žilos senovės, dar vis dailosi į praeitį ir nepriima vakarietiško mąstymo. Netgi drasko praeities žaizdas. Turi žiūrėti tik į ateitį.

Krikščionis ir demokratas, ilgai nemastęs, galėtų pasakyti, kad visus šiuos morales elementus krikščionybė turi jau nuo Kristaus laikų, bet politika, sena ar nauja, yra žemiško gyvenimo tvarinys. Ji turi spręsti žmonių bei tautų tarpusavio santykius esamose sąlygose. Ir idealizmas suklumpa, kai realybėje atsimuša į bedvasių cinikų bei pragmatikų užtvaras. Šito Audronė Škiudaitė, kaip atrodo, to nenumatė.

Rezistentas ir sovietmetyje persekiotas, dabar Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungos pirmininkas, Vytautas Bogušis argumentuodamas įsijungimą į naują politiką, rašo:

„Esame ištikinę, kad MKD sąjungoje ras vietą visų Lietuvos tautinių bendrijų, visų konfesijų atstovai bei asmenys, savęs nesiejantys su religine bendruomene, bet pripažįstantys ir gerbiančius krikščioniškuosius principus“.

Čia V. Bogušis atidengia mums (turbūt ne tik rašančiam) kone visai naują scenovaidį. Skaitant Lietuvos krikščionių demokratų partijos nuteitą kelią, atsiminus tos partijos ideologą, kaip prof. Pr. Dovydaičio, steigėjo vyak. P. Būčio, Mykolo Krupaviciaus ir kitų, nuo steigėjo iki Fronto bičiulių sąjūdžio autoritetų raštus, Vytauto Bogušio aptartas krikščionis demokratas yra visai neatpažįstamas. Jis gali būti ir svetimtautis, ir net nebūtinai krikščionis, tik turįs pripažinti (ne išpažinti) krikščionybę, vadinasi — kaip faktą, kad yra tokia konfesija ir ją esą reikia gerbti. Iš to tenka padaryti išvadą, jog Moderniųjų krikščionių demokratų sąjunga (ar partija) nėra LKDP atžala, bet visai

Kas drįstų tvirtinti, kad Lietuvoje nėra gerų, modernių kelių... Puikioji automagistralė Vilnius-Klaipėda. V. Gulevičiaus nuotrauka (Elta).

siplešant tarpusavyje“ („Svarbu atpažinti naują ir neuztrenkti durų ateinančiam“).

Krikščionis ir demokratas, ilgai nemastęs, galėtų pasakyti, kad visus šiuos morales elementus krikščionybė turi jau nuo Kristaus laikų, bet politika, sena ar nauja, yra žemiško gyvenimo tvarinys. Ji turi spręsti žmonių bei tautų tarpusavio santykius esamose sąlygose. Ir idealizmas suklumpa, kai realybėje atsimuša į bedvasių cinikų bei pragmatikų užtvaras. Šito Audronė Škiudaitė, kaip atrodo, to nenumatė.

Rezistentas ir sovietmetyje persekiotas, dabar Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungos pirmininkas, Vytautas Bogušis argumentuodamas įsijungimą į naują politiką, rašo:

„Esame ištikinę, kad MKD sąjungoje ras vietą visų Lietuvos tautinių bendrijų, visų konfesijų atstovai bei asmenys, savęs nesiejantys su religine bendruomene, bet pripažįstantys ir gerbiančius krikščioniškuosius principus“.

Čia V. Bogušis atidengia mums (turbūt ne tik rašančiam) kone visai naują scenovaidį. Skaitant Lietuvos krikščionių demokratų partijos nuteitą kelią, atsiminus tos partijos ideologą, kaip prof. Pr. Dovydaičio, steigėjo vyak. P. Būčio, Mykolo Krupaviciaus ir kitų, nuo steigėjo iki Fronto bičiulių sąjūdžio autoritetų raštus, Vytauto Bogušio aptartas krikščionis demokratas yra visai neatpažįstamas. Jis gali būti ir svetimtautis, ir net nebūtinai krikščionis, tik turįs pripažinti (ne išpažinti) krikščionybę, vadinasi — kaip faktą, kad yra tokia konfesija ir ją esą reikia gerbti. Iš to tenka padaryti išvadą, jog Moderniųjų krikščionių demokratų sąjunga (ar partija) nėra LKDP atžala, bet visai

nauja partija. Partija, kuri neturėtų jokių varžančių sąitų bendrauti ir su Artūru Paulausku.

Egidijus Vareikis cituoja žodžius, kurie sako, kad kiekvieno kilnaus siekimo žvaigždė turinti būti meilė, kuri esanti didžiausia vertybė. Be šios vertybės ir ieškojimas ko nors nauja esančios tuščios pastangos. Jam naujoji politika yra išeities paieškos. Esą situacija esanti bloga, kad reikia ko nors, pakeičiančio seną, ieškoti.

Čia štai ir mastai, kodėl žmogus, kodėl krikščionys de-

mokratijai turi, ieškodami išeities, glaustis prie tų trijų, o ne kitų partijų. Jam turbūt žinoma, kas yra to ketvertuko globėjas ir kad jame, taip atrod, vyraus Artūras Paulauskas, kuris visai neseniai viešai pareiškė, jog Lietuva turi kreipti savo politiką ten, kur gaus daugiau naudos, nesvarbu, kas tai bus: Rytai ar Vakarai. Jei tai bus A. Paulausko rankose, nesunku atspėti, kur jis nuvairuos Lietuvą. Ar tuo atveju moderniems krikščionims demokratams būtų vis tiek?

SUSIRŪPINTA SVEČIŲ IŠ NATO SAUGUMU

Vyriausybė numatė lešas, kurios bus skirtos Šiaurės Atlanto Alijanso 2001 metų pavasario sesijos, įvyksiančios Lietuvoje, dalyvių saugumui užtikrinti.

Vadovybės apsaugos departamentas, kuriam pavesta užtikrinti dalyvių saugumą, įsigis naujos įrangos už beveik milijoną litų — metalo sekilių, vaizdo kamerų, minų sekiklių ir kt.

Į Vilnių rengiamą NATO sesiją 2001 metų gegužės 27-31 dienomis susirinks nuo 600 iki 800 dalyvių iš maždaug 40 pasaulio valstybių. Sesijai bus pritaikytas Šiuolaikinio meno centras bei Vilniaus rotušė. Šiuolaikinio meno centre jau šį rudenį pradedamos remontų darbai. Laikinosiomis pertvaromis bus atskirta ir pagal šiuolaikinius reikalavimus įrengti darbo kabinetai NATO Parlamentinės Asamblėjos vadovams, nupirkta ir įrengta įgarsinimo aparatura, šiuolaikiška kino salė. Šiuolaikinio meno centras nebuvo remtuotas nuo jo pastatymo pradžios.

Taip pat bus skelbiami konkursai ir kultūrinės prog-

ramoms, atskiros programos bus sudarytos NATO pareigūnų lydimiems asmenims. Šiam renginiui ruošiasi Rumšišės, kurioms irgi buvo skirta pinigų.

Pirminė sesijos programa jau yra patvirtinta, tačiau konkreti darbotvarkė bus patvirtinta jau po Seimo rinkimų, kadangi veikiausiai pasikeis tiek organizacinio komiteto, tiek darbo grupių sudėtis.

Nors renginio samata dar neaiški, organizacinio komiteto atsakingosios sekretorės Editos Razmenaitės duomenimis, NATO Parlamentinės Asamblėjos sesijos Edinburge (Škotija) gryniosios išlaidos sudarė apie 600,000 svarų sterlingų (3,64 mln. litų). Del mažesnių kainų Lietuvoje sesijos kaštai gali būti mažesni, tačiau prisidės pastato įrangos ir remonto kaina.

Organizacinio komiteto nuomone, tiesiogiai išlaidų kol kas negalima pasverti, kadangi tiek įranga, tiek pastatas ir toliau galės būti naudojami kitoms reikmėms.

(Elta)

Ar šitos „upės bėgima“ įmanoma sustabdyti?

Eiliniam amerikiečiui sunku net įsivaizduoti, kaip būtų galima gyventi be automobilio. Miestam vis labiau išsilięjant į platus priemiestinius plotus, be savų susisiekimo priemonių beveik neįmanoma apsieiti. Nepaisant benzino kainų ar nuolatinių graudėnimų apie oro taršą, klimato atšilimo pavojus ir kitokias negeroves, kylancias iš vis gausėjančio automobilių srauto, kitokios, nors labai patogiai pasiekiamos, transportacijos šio krašto gyventojai kratosi kaip pavojingos ligos.

Čia daug įtakos turi gerai sureizisuotos, patrauklios reklamos, skatinančios pirkti vis naujesnius, greitesnius ir galingesnius mašinų modelius. Keletą valandų vakare praleidę prie televizoriaus, bet kas pastebės, kad automobilių įvairių lengvųjų sunkvežimių, autobusų ir kitokių „ratuotų susisiekimo priemonių“ reklamoms užima daugiau laiko, negu programos ar filmai, kuriuos norėta matyti.

Visos tos „motorizuotos meilės“ pasekmės — sausakimšai užgrūstos gatvės, ypač važiuojant iš darbo ar į darbą metu (tik, gink Dieve, nevadinkime to dienos laiko „piko valandomis“), ir greitkeliai tapę „letkeliais“. Nenuostabu, kad vairuotojų įtampa ir susierzinimas kartais išsilieja iš ribų dėl mažiau ar daugiau įsivaizduoto prasižengimo iš kituose automobiliuose važiuojančių asmenų.

Tai moderniosios kasdienybės neatkiriama dalis, su kuria reikia norom nenorom apsiprasti. Ir ne vien Amerikoje. Šiame palyginti „nesenos civilizacijos“ krašte ir miestai naujesni, tad daugelyje gatvių ne tik nesunku dviem mašinoms prasižengti, bet pakraščiais joms ir sustoti vietą atrasti. Kas kita senosiose Europos miestuose su siaurais gatvelėmis, kurių abipus namai beveik kaktomis susiremia, staigiais jų posūkiais, kuomet neįmanoma matyti, kas iš priekio atvažiuoja, ir pėsišiais, visiškai nekreipiančiais dėmesio į eismo taisykles.

Net ir Lietuvoje, sakykime, Vilniaus senamiestyje. Ši problema jau labai opi, o ateityje dar paastres, kai vis daugiau gyventojų užsikrės „automatinija“. Todel kai kur jau eksperimentuojama su mašinų judėjimo apribojimu ar visiškai uždraudimu, bent tam tikromis paros valandomis. Lon-

dono (Didžiosios Britanijos) meras Ken Livingstone miesto tarybai metė dar idėjų iššūki, pasiūlydamas apmokėsinti asmenis, norinčius įvažiuoti į miesto centrą. Už vieną dieną būtų imamas maždaug 7,50 dol. mokestis ir leistų važinėti keletas mylių kvadratiniam plote. Šiuo metu kasdien Londono gatvėmis ir gatvelėmis pasipila apie 200,000 privačių automobilių ir apie 50,000 įvairiausių komercinių susisiekimo priemonių. Ar būtų įmanoma sustabdyti šios motorizuotos „upės bėgimą“, kol kas niekas negali atspėti, bet protestai jau pasipylė. Meras tvirtina, kad būtų dviguba nauda: miestas turtėtų nemazai pajamų; o eismo spūstis sumažėtų bent 10 nuoš. Jeigu pavyktų įgyvendinti šį pasiūlymą, galbūt juo ryžtųsi pasinaudoti ir Roma, ir net Vilnius...

Nors daugiau kaip 200 m. praėjo, kai JAV atskratė kolonistų britų ir išaugo į vieną galingiausių demokracijų, Anglijoje dar vis pasąpiai išsitarima apie „jančius, kurie iškraipo karališkąją anglų kalbą ir nepasizymi kultūringumu“. O amerikiečiai atranda progą bakstelėti į perdatę anglų savimeilę, neslėpdami pasitenkinimo, kad projektai, kuriais jie labai didžiuojasi ar girtaisi, nūspūsta „į bakalnę“.

Taip atsitiko su ant Thames upės kranto pernai užbaigtu statyti „Millennium Dome“, kainavusiu per 812 mln. dolerių. Tiketa, kad pastatas per metus susilauks apie 12 mln. lankytojų, bet jį buvo vos 7 mln. Kažkodėl „Millennium Dome“ nesulaukė dėmesio nei Naujų metų nakties, nei vėliau, likęs tarptautinės pašaipos objektu. Padėtį išgelbėjo piniggingieji japonai: už pastatą sumokėjo pusantro milijardo dolerių. Jie tikisi iruosti pramogų ir poilsio vietą.

Ne daug geriau išejo ir su kitu tūkstantmečio projektu, milžiniška karusele, pavadinama „London Eye“. Nors juo iki šiol pasinaudojo apie milijonas lankytojų, bet „akis“ laikinai „užmerkta“ — reikia svarbių pataisymų. Kada „atsimerks“, nežinoma. O dar dvidešimties nuotykių buvo su „tūkstantmečio tiltu“, kuris, atrodo, turėjo Kudirkos statros „Lietuvos tilto atsiminimui“ sindromą: vos tik jį palietė didesnio būrio pėsčiųjų kojos, tiltas pradėjo sibiūti ir turėjo būti uždarytas...

„ATEIKITE PAS MANE VISI!“

Nr.4

ALEKŠAS VITKUS

Tėsinys

Arba štai vyrukas nori įstoti į komunistų partiją. Klausimų serija: „Ar pritariu negėrti, nerūkyti, nemeiginti? — į kuriuos kandidatus atsako tvirtu „Prizadu!“ Gaveš tokius atsakymus, egzaminuojantis sutinka įsivilioti į partiją, o šis, gerai pergalvojęs, — „Nešoriu stoti, neapsimoka“.

II Lietuvos Eucharistinis kongresas buvo baigtas sekmdienį, pavadintą „Šeimų ir parapijų diena“. Iš ryto mūsų grupė dar spėjo aplankyti netoli (apie 20 km) Kauno esantį Rumšiškų etnografinį ar buitines muziejų, kuriame galėjom etnografiškai ir buitines lietuvių gyvenimo būdą, kaip mūsų prosenėlių — aukštaičiai, dūkai, suvalkiečiai ir zemačiai gyvenę prieš daugiau kaip šimtą metų.

Grįžę skubėjome į iškilmingą kongreso uždarymą. Procesija rikiavosi prie Įgulos bažnyčios, ir pajudėjo Santakos link. Kur įjaušias Šventojo Tėvo atstovus, Aukštutinės Bosisios arkivyskupas kardinolas Vincent Puljic koncelebravo šv. Mišias ir ragino jaunimą atsiskirti praeinančių vertybių: „Nesusigundykite lengvais uždurbais, malonumais, nesuderinamais su žmogišku pašaukimu. Kritiškai vertinkite madingą prisitaikėliškumą“. Pasirodo, kad kardinolas gerai pažįsta Lietuvos problemas. Kongreso metu jis aplankė ir Šiluvą, Kryžių kalną bei Aušros Vartus.

Kaip ir 1934-aisiais metais, taip ir šįmet, Lietuva buvo paukukota Šv. Jėzaus širdžiai. Kokia likimo ironija! 1934 metais arkivyskupas metropolitas Juozapas Skvireckas, šventindamas Prisikėlimo bažnyčios kėlinį akmenį ir skaitydamas lietuvių tautos pasiaukojimo Jėzaus širdžiai aktą, kuriame prisiminė dar neseną „Dievo apvaizdos išgelbėjimą iš šimtmečių Lietuva slėgusių vergijos pančių“, turbūt ne nepagalvojo, kad už šešerių metų galėtų prasidėti dar viena vergija, užtruksianti daugiau kaip pusę šimtmečio.

Arkivyskupo J. Skvirecko tuometinio prašymo mūsų priešams neleisti daugiau viešpatauti brangiojoje mūsų tėvynėje, o sustiprinti mūsų vyriausybę, mūsų kariuomenę ir visus mūsų tautos darbuotojus, Dievas nerado reikalo išklausyti.

Tikėkime, kad šį kartą kongreso metu iš Lietuvos žemės kilo dar stipresnė Dievo šlovimo ir pagalbos prašymo giesmė, ir Viešpats ją išgirdo. Tėbūnė man leista čia pacituoti šį metų pasiaukojimo aktą:

„Viešpatie Jėzau Kristau, Padėk mums atkurti savo bendruomenėse pagarbą kiekvienam žmogui, siekti teisingumo ir meilę pagrįstos santarvės. Skleisti tarpusavio pakantumą bei atlidumą. Ir, sekant Tavo pavyzdžiu, tarnauti vieni kitiems. Eucharistinis kongresas buvo uždarytas Santakos smagia vakarone, kurią vedė ansamblis „Rasa“ ir „Rimgaudų“ folklorinis ansamblis. Sako, kad vakarone įvyko ne taip, kaip tikėjosi kai kurie kauniečiai. Prekybininkai pardavinėjo valgius, saldumynus ir gai-

namuosius gėrimus. Alus čia nebuvo pardavinėjamas. Po kongreso buvome giminių pakviesti pasidžiaugti Kauno valstybiniame teatre statomo ir lietuviškai atliekamo, daug kartų girdėto angliškai „Rodgers“ ir „Hammerstein“ miuziklo „Muzikos garsai“ (Sound of Music). Džiaugėmės puikia vaidyba ir mus aukštyn kėlė lietuviškai ausiai malonus vertimų žodžiai, kaip, pvz.:

„Do — tai dobilas laukuos,
Re — raidė šasiuvinų,
M — tai milžinas baisus,
Fa — fantastinis dangus,
Sol — tai sodas obelių,
La — ledai iš riešutų,
Si — sidabras ežerų.“

Ir sugrįšim vėl prie do - o o!
Baigę švęsti Eucharistinį kongresą, skubėjome susipažinti su kiek galima daugiau Kauno ir jo apylinkių įžymybėmis. Pirmadienį, važiuojant per Aleksoto tiltą, mūsų gidė mums priminė, kad tai kadaise buvo „ilgiausias“ tiltas pasaulyje, nes jį pervaziuoti „užtrukdavo“ keturiolika dienų — anų laikų kalendoriaus skirtumas tarp caro valdomos Lietuvos ir Užnemunės. Garliava, Veiveriai... Geras Suvalkijos plentais netrukus pasiekė Marijampolę, kažkada vadintą Starapole. Nors nuo 1956 metų bolševikai buvo Marijampolę perkriktiję į Kapsuką, 1989 m. buvo grąžintas senasis Marijampolės vardas. Turtingas tai kraštas, palyginus su nederlinga Vilnijos žeme. Turtinga Marijampolė ir žymiais Lietuvos žmonėmis, kuriuos bran-

dino XIX amžiaus atgimimo metais ir jo mokytokos. Apžiūrėdamas bažnyčią, pastebėjau idomią memorialinę lentą apie 27 metų amžiaus kun. Juozą Montvilą, kuris 1912 metais parodė nepaprastą heroizmą, kai, plaukdamas į Ameriką nelaimingai laivu „Titanic“, jam susidūrus su ledkalniu, atsisakė lipti į gelbėjimo valtį ir paskendo. Prieš tai guosdamas pasmerktuosius mirti keleivius ir kalydamas jų išpažinčių.

Marijampolėje veikia kunigų seminarija: kurioje dabar studijuoja 50 seminarijų. Tame pačiame pastate yra ir teologijos fakultetas, veikiantis kaip Kauno Vytauto Didžiojo universiteto skyrius. Kai aš apžiūrėjęs gražias seminarijos patalpas, juokais pasidžiaukiau vyskupui, kad tokiose patalpose ir aš norėčiau būti klieriku, sąmojingasis vyskupas atsakė: „Kodėl ne?“ Man suabejojant dėl amžiaus ir dėl to, kad aš vedęs, vyskupas vėl: „Uzdaryk žmoną į vienuolyną“.

Marijampolėje yra ir pal. Jurgio Matulio relikvijos. Aplankėme netoli Marijampolės esančią Matulio tėviškę, kur netoli Šešupės kranto yra pastatyta nedidelė kukli koplyčia. Bažnyčioje palaidotas vyskupas Antanas Karosas. Marijampolė palikė tik už 23 km, tiesiu keliu styga keliu, pasiekėme ir Vilkaviškį. Įsteigus Lietuvos bažnytinę provinciją, ir šį Seimų vyskupijos dalies sudarius naują Vilkaviškio vyskupiją, 1926 m. vyskupas Karosas buvo paskirtas jos valdytoju. 1944 metais Vilkaviškis labai nukentėjo nuo karo veiksmų, katedra gerokai apgriauta, ir vietos valdžios nurodymu visiškai nugriauta. Buš daugiau

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

„PAGALBA LIETUVAI“ PRANEŠA

1998 m. pradžioje buvo gautas prašymas iš Vilniaus arkivyskupo metropolito Audrio Backio išlaikyti klierikus Lietuvoje ir skirti jiems stipendijas. Pradėta statyti kunigų seminarija — Šv. Juozapo seminarija Vilniuje, kuri atvėrė duris ir buvo pašventinta 1998 m. rugsėjo 14 d. Ši seminarija priima kandidatus iš visos Vilniaus bažnytinės provincijos (iš Vilniaus, Panevėžio ir Kaišiadorių vyskupijų). 1998 m. studijavo 69 kandidatai šioje seminarijoje, du studijavo Romoje ir vienas Prancūzijoje. Išlaikyti visus klierikus Vilniaus arkivyskupijoje. Vieno klieriko išlaikymas vienerius mokslo metus kainuoja 2,000 JAV dol. Dauguma žmonių tiki, kad Lietuvoje šiandien labiausiai reikalingas dvasinis atnaujinimas. Gerai paruošti kunigai gali priimti šį iššūkį. Šis prašymas buvo šiltai priimtas Lietuvos Vycių 85-ame suvažiavime, ir atsirado narių, įsipareigojusių globoti po vieną klieriką. „Pagalba Lietuvai“, Lietuvos Vycių padalinys, buvo patvirtintas globoti Vilniaus arkivyskupijos klierikus. Šis naujas „Pagalba Lietuvai“ projektas buvo pradėtas ir šiuo laiku tębiamas.

Iki šiol 27 klierikai buvo „išnuotyti“ ir jiems apmokėta visa metinė stipendija (1998-99 ir 1999-2000 m.). Malonu pranešti, kad viena dosni vyte, Anne T. Baronas, paaugojo net 3,600 Bellsouth akcijų, kurių vertė siekė dau-

giau negu 171,000 JAV dol. Jos televizijai atminimui įsteigtas Baronas šeimos fondas įšventintiems kunigams toliau tęsti mokslus. Gauta iš 107 aukotojų aukų daugiau negu 15,000 JAV dol. sumoje, paremti seminariją ir klierikus.

Arkivyskupas metropolitas Audrys Backis praneša, kad š.m. spalio 7 d. bus įšventinta 10 kunigų, pirmieji šios seminarijos veiklos vaisiai. 2000-2001 mokslo metais studijuos daugiau negu 70 klierikų. Priimta 20 naujų kandidatų. Arkivyskupas Audrys Backis dėkoja „Pagalba Lietuvai“, Lietuvos Vyciams ir visuomenei už nuolatinę dosnią finansinę paramą.

Kvietiame visuomenę ir toliau remti mūsų projektą. Kiekviena jūsų auka yra svarbi ir reikalinga ir bus mielai laukiama. Aukos galite siųsti: Regina Juškaitė-Švobienė, President, Aid to Lithuania, Inc., 1594 Beaupre Ave., Madison Heights, MI 48071-2622. Informacijai tel (248) 547-2859, faksas: (248) 547-0982, arba e-paštas:

Rjuskasvoba@cs.com.

Žinome, kad čia, Amerikoje, gyvenantiems lietuviams rūpi Lietuvos Bažnyčios ateitis. Prašome visus padėti ugdyti naujus Lietuvos kunigus. Visų bendromis jėgomis ir pastangomis galėsime paremti Vilniaus arkivyskupiją. Iš anksto dėkojame.

Regina Juškaitė-Švobienė

Dešimties diakonų šventinimo apeigų šv. Mišias Šv. Juozapo kunigų seminarijoje, Vilniuje, š. m. kovo 18 d., aukoją arkivyskupas Audrys Backis.

Akimirka iš š.m. kovo 18 d. Šv. Juozapo kunigų seminarijoje, Vilniuje, vykusio dešimties diakonų šventinimo apeigų. Antras iš kairės — šventinimus suteikęs arkivyskupas Audrys Backis.

Nuotr. Reginos Juškaitės-Švobienės.

MARIJAMPOLĖJE PAL. J. MATULAIČIO ATLAIĐŲ AŠTUONDNIENIS

Marijampolėje tėvų marijonų iniciatyva liepos 14-15 d. vyko marijologinis kongresas, kuriuo baigėsi pal. Jurgio Matulaičio atlaidų aštuondienis. Anot marijologinio kongreso rengėjo tėvo Vaclovo Aliulio, MIC, mintis surengti šį kongresą kaip vieną iš Didžiojo jubiliejaus renginių kilo Lietuvos marijonų provincijai tėvui Vytautui Briui, MIC.

Dvi dienas marijonų gimnazijoje paskaitas skaitė profesorius iš Lenkijos, katališkojo Liublino universiteto. Tėvo Celestyn Napiorkowski, OFM, konv. paskaitos tema buvo „Vatikano II Susirinkimas apie Mariją Kristaus ir Bažnyčios slėpinys“. Jis kalbėjo

apie kristotipinę ir ekzeziotipinę marijologiją. Tą patį dieną tėvas Kazimierz Pek, MIC, remdamasis pal. Jurgio Matulaičio ir jo jo buvusio marijonų generolo Kazimiero Višinskio maldingumo Marijai mokymu, nagrinėjo Marijampolės marijonų tradiciją sekti Mariją. Šios dvi paskaitos sukelė klausytojų diskusijas.

Liepos 15 d. tėvas C. Napiorkowski pristatė tris svarbius dokumentus, skirtus Marijos asmeniui Išganymo istorijai: popiežiaus Pauliaus VI apaštališkuosius paraginimus „Signum magnum“ ir „Marius cultus“ bei popiežiaus Jono Pauliaus II encikliką „Redemptoris Mater“. Profesorius atkreipė dėmesį, kad visi trys dokumentai kalba apie sekimą Mariją. Baigiantis kongresui, tėvas K. Pek dar apžvelgė šventojo Tėvo Jono Pauliaus I mintis apie Marijos apsišventinimą Fatimoje.

Kongrese dalyvavo pasaulio marijonų generolas T. Mark Garrow, MIC, iš Romos, Vilkauskio vyskupijos vysk. Juozas Žemaitis, MIC, Vilniaus vyskupo augziliaras vysk. Jonas Boruta, SJ, Vilkauskio vyskup. J. Žemaitis, MIC, džiaugėsi marijonų veikla Vilkauskio vyskupijoje, ypač tuo, kaip jie rūpinasi jaunimu. Prasidėjus atlaidams, marijonų taktininkų raginamas jaunimas surengė piligriminę kelionę pėsčiomis nuo Vilniaus iki Marijampolės, t. y. nuo šv. Kazimiero iki pal. Jurgio Matulaičio. Atvykę į Marijampolę jaunuoliai ejo į Luginę, palaimintojo gimtinę. Kelionę jaunėji maldininkai pavadino „Pažink palaimintąjį Lietuvos globėją Jurgį Matulaitį“.

Paskutinė diena prasidėjo Marijos Taikos Karalienės bažnyčioje šv. Mišiomis, kurias aukoją vyskupas Jonas Boruta, SJ, baigiamuoju posėdžiu bei bendra diskusija „Žmonija, morale ir mokslas žvelgiant į XXI amžių“ suvažiavimas baigė savo darbą. Atsisveikinimo kalboje universiteto rektorius habil. dr. Stasys Vaitiekūnas paminėjo, jog universitetui teko didelė garbė, tačiau kartu ir atsakomybė organizuojant šį iškilų renginį Klaipėdoje. Jos padėkojo universiteto pedagogams, LKMA Klaipėdos skyriui bei kitiems už nuosirdų bendradarbiavimą ir pagalbą.

Sociologijos sekcijos, vadovaujamos dr. Algio Valentiaus, pagrindinė svarstyta problema — žmogaus atsakomybė sieta su nūdienos socialiniais, kultūriniais bei politiniais pokyčiais, pripažįstant, jog sociologiniu požiūriu asmenys atsakomybę šiandien yra daug didesne negu anksčiau istorijos laikotarpiu.

Kun. dr. Petras Kavaliauskas, MIC, kalbėdamas apie įvairias galimas agresijos formas šiuolaikinėje visuomenėje, viena kitai priešpriešino destruktiviją ir konstruktyvumą, kuri neretai būna naujumo, nes padeda žmogui formuoti savo ego, aptarė prigimties ir socialinės aplinkos veiksnių įtaką agresyviams žmonių elgesiams.

Paskutinė diena prasidėjo Marijos Taikos Karalienės bažnyčioje šv. Mišiomis, kurias aukoją vyskupas Jonas Boruta, SJ, baigiamuoju posėdžiu bei bendra diskusija „Žmonija, morale ir mokslas žvelgiant į XXI amžių“ suvažiavimas baigė savo darbą.

Atsisveikinimo kalboje universiteto rektorius habil. dr. Stasys Vaitiekūnas paminėjo, jog universitetui teko didelė garbė, tačiau kartu ir atsakomybė organizuojant šį iškilų renginį Klaipėdoje. Jos padėkojo universiteto pedagogams, LKMA Klaipėdos skyriui bei kitiems už nuosirdų bendradarbiavimą ir pagalbą.

Bažnyčios žinios, 2000 m. Nr. 13-14

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turio Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr. Aukso S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 96th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 681-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdėdame lietuviškus (gutters) ir dengiamie stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS. H.DECKYS TEL. 773-585-6624

Reikalingas vairuotojas CDL. Minimum anglų kalba. Labai geras darbas mieste. Tel. 708-268-0927.

Alternative Home Care is looking for responsible, live-in caregivers and CNAs. Fluent English & must drive & be able to lift. References required. Excellent salary between \$80 and \$130 per day. Call 708-784-1088 for an appointment.

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
CVC 0778 888-8888
NORRIS (708) 425-7188
FAX (708) 888-4888

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įrašymas vežni
• Perkame ir parduodame namus
• Pateikiame nuotraukas

Priimu asmenį gyventi atskirame kambaryje Chicago Ridge apylinkėje. Tel. 708-499-3279.

RAYMONDA SOLODOVNIEN
Mortgage Consultant
6710N. Oakleaf, Lincolnwood, IL 60468
Fax: 773-271-0888; Pager: 847-474-6787
Fax: 847-474-1828

Tvarkingas pensininkas ieško nedidelio buto su patogumais ir apšildymu. Būtina vieta mašinai garaže. Vietovė: Brighton Park, Marquette Park (netoli vakarų nuo Kodzie), Oak Lawn ar pan. Tel. 773-247-4632, 9-12 ryt., 7-10 vakarų.

Housekeeper needed full time. Must speak English. have good references. Live-in or come & go. Lake Shore Dr. location. Tel. 312-255-1197.

Tarpininkauju perkant arba parduodant automobilį. Tel. 708-499-3279.

Iš partizanų istorijų (57)

TAUTA NETEKO TRIJŲ MILŽINŲ

Visa tai įvyko prieš 50 metų. Grūmėsi tautos milžinai su tautos išdavikais, jiems padėdant 24 okupantų NKVD pulkams. Prisiminkime šiuos tris nuostabius Džukijos vyrus, vienus ryškiausių tautos kovos asmenybių. Apie juos buvo net sukurtos ir dainuojamos dainos.

Lionginas Baliukevičius — Džukas

Lionginas Baliukevičius buvo išduotas, kuomet buvo Dainavos apygardos vadu. Buvo studentas. Didelis idealistas ir eruditas, aukštos moralės žmogus. Drąsus partizanas, dalyvavo eilėje mūšiu. Jo dienoraščiai liudija, kad tai buvo ne eilinė asmenybė. Štai kaip jis pergyveno, kad Kubilinsko ir Skinkio išdavystė pradžioje žaibą su bendražygiais.

„Ištisus gyvenimo metus atiduodau, kad būtų galima nubauti išdavikus...“ Samprotaudamas apie partizanų tikslus, rašė, kad čia turi būti svetimas savanaudiškumas, reikalingas atsidavimas. Jeigu Džukas ir dar daug panašių būtų tarp tų, kurie dabar yra aukštumose, mes žymiai geriau gyventume, būtų mės geresnė.

Antanas Grušauskas — Siaubas

Antanas buvo už daugelį partizanų vyresnis (g. 1901 m.). 1945 m. vasario 6 d., žuvęs tų vietų partizanų vadui Šarūnui, jo vietą užėmė Antanas. Tų pačių metų vasarą iškilius partizanų vadas Kazimieraitis Siaubą paskyrė Seirijų bataliono vadu. 1945 metais padėjo Kazimieraitiui vyti džiukų partizanus. Siaubas nepaprastai vertėsi į kovą, degė noru naikinti enkavedistus ir stribus. Mūsų matyt, turėjo daugiau ir už narsų žaibą bei kitus parti-

Bernardas Navickas — Girinis

Bernardas partizanų tapo 1948 m., pavasarį, kai abiturientas egzaminai Merkinėje jau buvo čia pat. Tapo rinktinės vadu. Buvo gražus, garbanojamas tamsiais plaukais jaunuolis. Stropus moksle, doras, sportininkas. Per savo trumpą veiklos laiką veikė efektingai ir rytingai. Nukovė kelis Varenos valsties stribus. Netoli Varenos susprogdino sunkvežimį su kareiviais. Pilvingų kaime nukovė rusų saugumo papulkininkį Vasiljevą. Apie jo smarkumą liudija kiti faktai. Suimtas pabėgęs, iš Varenos kėlimo, prieš tai nutrenkęs sargybinių ir tuomet įveikęs aukštą tvorą. Vartėnėkiai pasakoja, kad tvora buvo 2 m aukščio.

Visuomet su savimi nešiojo knygų, kad galėtų lavintis, mokytis. Buvo labai mandagus. Jaunasis vadas buvo išdavus. „Jo partizano kelias buvo panašus į žvaigždės kelią, neilgas, bet labai ryškus“, — rašo Vytas Ikašas.

Henrikas Kudrokis

• Kaunas. Geguštis 26 d. Marijonų vienuolyne vyko LKMA, ir LKKC renginys. Jame pranešimą tema „Lietuvos nacionalinio saugumo problemos“ skaitė dr. E. Vainikis. Susirinkime taip pat buvo apžvelgta karo ir taikos ideologija remiantis tyrimų karo teoretikų mintimis, Lietuvos saugumo koncepcija, atsakyta į susirinkusių klausimus.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS XVIII SUVAŽIAVIMAS KLAIPĖDOJE

Birželio 28 — liepos 1 d. Klaipėdos universitete vyko Lietuvių katalikų mokslo akademijos (LKMA) XVIII suvažiavimas — ketvirtasis nepriklausomoje Lietuvoje. Akademiją 1922 metais įsteigė filosofijos daktaras, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto profesorius Stasys Šalkauskis. Okupacijos metu jos veikla buvo nutrukusi ir atsinaujino tik 1954 metais Romoje.

Suvažiavimas prasidėjo iškilmingomis šv. Mišiomis Klaipėdos Marijos Taikos Karalienės bažnyčioje. Pradedamajame posėdyje susirinkusiuosius pasveikino Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. Jis išreiškė dėkingumą, kad jubiliejiniai metai priartino Lietuvai prie Kristaus, ir šio džiaugsmingo susitikimo su Jėzumi Kristumi kulminacija tapo Lietuvos II Eucharistinis kongresas. „Linkiu, kad jūsų dvasiniai horizontai būtų dar platesni, jūsų liudijimas visai Lietuvai būtų įgalingas“, — sakė arkivyskupas, linkėdamas suvažiavimo darbui Viešpaties palaimos.

Lietuvių katalikų mokslo akademijos centro valdybos pirmininko vyskupo akad. dr. Jono Borutos, SJ, paskaitoje „Evangelizacija Lietuvoje — praeitis ir šių dienų problemos“ atsispausdino bene esminė viso renginio mintis — būtina ieškoti Bažnyčios ir gyvenimo sąsajų. Kristaus nuoroda: „Eikite į visą pasaulį ir skelbkite Evangeliją visai kūrinijai“ (Mk 16,5) aktualūs visais laikais. Pranešėjas, apžvelgęs mūsų krašto evangelizacijos istorijos esminius momentus,

išreiškė mintį, jog reikėtų parašyti naują krikščionybės Lietuvoje istoriją, kuri pasiūlytų ne tiek įtvirtintą Lietuvos tautiškumą, kiek skelbiant Kristaus Gerąją Naująją mūsų krašte. Ji turėtų būti naudinga ne tik praeities tyrinėtojams, bet ir dabarties problemų gvildintojams — juk Kristus priklauso visiems. „Šiuolaikinis kultūros ir tikėjimo susitikimas turi būti šių dienų evangelizacijos uždavinys“, — pabrėžė J. Boruta, SJ.

Kitos dvi dienos paskirtos darbu sekcijose. Jų buvo ypač gausi ir įvairi: teologijos ir filosofijos, etnologijos ir folkloristikos, pedagogikos, sociologijos, ekologijos, komunikacijos ir informacijos, literatūros ir kalbos, biologijos ir biochemijos, katechetikos, istorijos, psichologijos, architektūros ir dailės, tikslųjų mokslų, sakralinės muzikos, medicinos. Iš numatytų 159 pranešimų jose buvo perskaityta per 125. Suvažiavimo pranešimų bei diskusijų medžiaga bus išleista atskiru leidiniu bei pateikta visuomenei.

Teologijos ir filosofijos sekcijoje, vadovaujamoje mons. habil. dr. Petro Puzaro, paskaitų temas sukosi apie gilesnį žmogaus egzistencijos prasmę suvokimą. Dr. Julius Šalkauskas (Teorinės fizikos ir astronomijos institutas) pranešime „Žmogiškojo pažinimo galia ir ribos“, pabrėždamas bendrąsias svarbą, gvildeno tikėjimo ir mokslo sąlyčio problemas naujausių išradimų fone bei šių santykių istoriją.

Dr. Leonardas Zasimauskas (Klaipėdos universitetas), pristatydamas temą „Prasmės

KODĖL BĖGA ŽMONĖS IŠ LIETUVOS?

Tai klausimas, į kurį sunku rasti vienareikšmią atsakymą. Tačiau daugumas iš tų „bėgių“, atrodo, ryžtasi palikti tėvynę, nes joje negali užsitikrinti bent normalios pragyvenimo lygį.

Čia norime papasakoti apie vieną moterį, kuri neseniai paliko Lietuvą ir išvyko į išsivysčiusią Ameriką. Apie ją buvęs pasakojama (taip pat kalbėjosi ji pati) Lietuvos televizijoje laidoje „Autodafė“, kurią veda išradimo žurnalistas Jolanta Šarneckienė.

Šios laidos turinys buvo nušviestas „Klaipėdos“ dienraštyje 2000 m. birželio 9 d. laidoje) kito žurnalisto Povilo Sigitos-Krivicko, kuris dalyvavo kaip diskusijų narys.

Jis rašo, kad šios laidos herojė buvo paslėpta už pervežiamos žarnos, todėl studijoje sėdintys pašnekovai ir televizijoje žiūrovai tegalėjo matyti vien tik tamsų tos jaunos moters siluetą.

Šalia kitų klausimų, laidos vedėja paprašė išdėstyti pagrindines priežastis, kurios nuolat apsisprendimą išvykti ugnijūrin.

„Atkaskada buvau verslininkė. Tačiau viskas subyrėjo. Buvome sukūrę savo verslą, savo kooperatyvą. Dirbau jame nuo pat pradžių, ir viskas ėmė labai sunkėti, ir aš esu be darbo. Išieties reikia ieškoti kažkur kitur“, — pradėjo kalbėti išvykstančioji. Ji toliau tęsė: „Vaziuojau į Jungtines Amerikos Valstijas. Manau, kad tai tikrai neribotą galimybių šalis, kur aš galbūt galėsiu įgyvendinti savo planus, ko negalėjau padaryti Lietuvoje.“

Iš tolimosio pasakojimo paaiškėja, kad moteris yra pasiryžusi Amerikoje pradėti nuo paties juodžiausio darbo, kurį jai parūpins patįstami. Su saviimi ji ima pradinę mokyklą lankanti vaiką, o kitą palieka su vyru Lietuvoje.

Be to, ji pasakė, jog vykstanti į Ameriką gyventi nelegaliai, ką vienas laidos dalyvių pavadino avantiūra. Kita, Amerikoje gimusi ir dabar Lietuvoje gyvenanti bei turinti cian nuosavą verslą, laidos dalyvė pastebėjo, jog nelegalumas be atitinkamo sveikatos draudimo tampa nepakeliamomis išlaidos ligos atveju.

Kaip laikraštyje patyrima, per šios laidos įrašą vienas diskusijų dalyvis išsireiškė, kad ilgėsimam laikui išsiskyrus jauni šeimai, gali iškilti ištikimybės problema ir gresmės santuokai, tačiau ši pastaba į galutinį laidos variantą nepateko.

Straipsnyje yra aiškinama, jog dabar JAV ambasada išgyvena tikrą apgultį. Šiemet į ambasadą plūsta beveik dvigubai daugiau vizų prašytojų, negu prieš metus. Kas savaitę JAV ambasados konsulinio skyriaus darbuotojai priima per 600 žmonių.

Taip pat teigiama, kad, apytikriais duomenimis, maždaug trečdalis išvykstančiųjų į JAV nelegaliai ten patenka ilgam laikui. Kadangi patenkinami maždaug du trečdaliai pareiškimų, tad per savaitę už Atlanto „nuseda“ 120-130 nelegalų.

„Jei porinčių patekti į JAV nesumės, tai per metus ir tą šalį iš Lietuvos gali emigruoti 5-6 tūkstančiai žmonių“, — rašoma straipsnyje.

Jų neatbaido, jog dažniausiai pavyksta gauti tik didelių profesinių igūdžių nereika-

lujančius darbus. Moteris valo įstaigas ar butus, prižiūri ligonius, senukus. Vyrai tvarko namų aplinką, imasi remonto, statybos darbų.

O viena pagrindinių gausėjančios emigracijos priežasčių, kurią išsakė anksčiau minėtos televizijos laidos pasakojė dalyvis, yra tokia:

„Esame tokioje Lietuvoje, kai po dešimties nepriklausomybės metų mus smaugia gėla ne dėl to, ką šiandien turime, o todėl, kad galėjome turėti žymiai geriau negu dabar. Daugelio tų, kas ėjo į valdžią ir joje sėdėjo, pečius slepia kaltė, kad tokia apgailestina dabar yra Lietuva. Su vienuolika procentų bedarbių, su išvėėjusia biurokratija ir lyg vėžio metastazės išsiskerėjusiomis veidmainystėmis politikos, teisėtvarkos, ekonomikos.“

Prie šių mintių, žinoma, sunku ką nors daugiau pridėti. Bet tas turbūt atsako į šio rašinio klausimo forma pateiktą antraštę: „Kodėl bėga žmonės iš Lietuvos?“

Ed. Šulaitis

AR „RAUDONASIS SKORPIONAS“ APNUODILO IŠEIVLĄ?

Nesuprantama, neįtikėtina ir nepateisinama išeivijos apatija bei nevertinimas vieno svarbiausių nepriklausomybės atgavimo dešimtmečio įvykių beveik kelė įtarimą, kad „raudonasis skorpionas“ yra apnuodijęs išeivijos kovos už tiesą, kovos už laisvę, kovos už Lietuvą valią. Turiu mintyje, žinoma, birželio 12-14 d. Vilniuje vykusį kongresą — tribunolą, kurį žmonės trumpai vadino „Niurnbergu II“, „Vilniaus Niurnbergu“ bei „Mini — Niurnbergu II“. Bent jau prieš man išskrendant (birželio 6 d.) Lietuvon, mūsų spaudoje ir organizacijose, su mažom išimtim, vyravo triuškinanti tyla. Lyg būtų užmirštos dejonės ir nusiskundimai, kad vis girdime tik apie nacių karo nusikaltimus, o nieko apie komunistinį holokaustą, kuris nusinėję keleriopai daugiau aukų, ir ypač vykdė mūsų tautos genocidą. Iš štai, kai Lietuvoje atsirado drąsulių duoti iššūkį pasauliui, išeivijoje buvo į tai atsilipta ne tik apatija, bet ir kai kuo nesuprantamu, ir net nepateisinamu.

Po Kongreso grįžęs Floridon uttikau (birželio 15 d. „Draugo“) redaktorės skiltį, pavadintą „Dėmesio stoka nepateisinama“, kuri suteikė vilties, kad bent daliai išeivijos nebus lengva užmigtį ant apvystųjų patriotizmo laurų. Deja, teko suvirstinti ir sieksninių „Jėremijaus raudų“ apie tai, kaip, kur ir kodėl Vilniaus kongresui nepavyko, kas nekreips į jį dėmesio, bet vienok nė žodelio apie tai, ką išeivija, ką užsienio lietuviai galėtų ir privalety daryti, kad raudos liktų raudomis, o veikla paskleistų Vilniaus kongreso idėjas ir tribunolo nuosprendžius už Lietuvos ir kitų komunistų pergyvenusių aukų kraštų ribų.

Matome, kaip komunistų aukos — lietuviai — ėmėsi iniciatyvos ir vadovavimo, suakcentiant kongresą „raudonojo skorpiono“ ženklui, kas be išlygų rodo, ką turėtų daryti užsienio lietuviai. Juk aišku, kad, Europoje gyvenant, neįmanoma pasiekti Kanados ar JAV miestų bei miestelių vietinė spauda, valdžios atstovų įstaigas ar radio ir TV pokal-

Tai ne naujausia „roko“ muzikos grupė, o teatralizuotas jūrų liūto pasirodymas Klaipėdos Jūrų muziejuje-delfinariume. Nuotr. Gedimino Žilinsko (Elta)

bių programas. Tik užsienio lietuviai, kaip ir kitų tautų išeiviai, gali paskelbti informaciją tarp JAV ar Kanados gydytojų, advokatų, dvasininkų, politikų, mokytojų ir kitų.

Vien tik mažytė kongreso programos knygtė, iš kurios paaiškėja kongreso apimtis ir net joje kraštų atstovų pateikti faktai ir idėjos apie nusikaltėlišką organizaciją — „Komunistų partiją“ vadinamą, atkreiptų bent kiek galvojančio žmogaus dėmesį. Ypač kai atsiktiktinai, lyg pagal užsakymą, CNN TV tinklas pradeda (nuo 7/17) seriją apie Niurnbergo teismą. Tai palengvina užvesti kalbą apie neuzbaigtą karo nusikaltėlių teismą, apie reikalą (pagaliau!) teisti Reicho sąjungininkės ir karo sąmokslininkės Sovietų Sąjungos nusikaltėlius prieš žmones, prieš tautas, prieš žmoniją. Gera proga asmeniškai ir laiškuose spaudai bei šiaip viešosios nuomonės ir politikos formuotojų paklausti: kodėl tylima apie Vilniaus kongresą, kai apie neuzbaigtą Niurnbergą net TV vaidinimų serijos ruošiamos?

Reikia tikėtis, kad iš kito ir pjautuvo sumaniai išvystytas „raudonasis skorpionas“ nebus apnuodijęs užsieniečių komunistų (irgi) aukų valios paaugoti porą centų ir porą valandų tiesai paskleisti, ypač susidarius tokiai progai.

Pradžiai organizacijos galėtų padauginti pakankamą skaičių Kongreso programų anglų kalba, ir gal lydiaiškiu joms, kad kiekvienas narys galety bent po keletą paskleisti jų ten, kur jo ranka arba pašto ženklas pasiekia. Padėty paskleidimas informacijos, kaip galima rasti daugiau žinių internete. Kongreso adresai internete yra: <http://ok.w3.lt>

Reikia manyti, jog minėtoji birželio 15 d. „Draugo“ skiltis „Dėmesio stoka nepateisinama“ yra tik pirmą kregždutę iš miego keliančių ir tautinę sąžinę žadinančių kregždutėjų būrio.

Vilius Bražėnas
Deland, FL

KĄ PALIUDYJA VISLOS INTAKŲ VARDAI?

Lenkiją juosia ir raizgo skersai bei išilgai 5 didelės upės, kurių vardai lietuviški. Visos turi daug intakų. Parinkime tik stambiausius, kurie taip pat primena, kokia kalba šioje šalyje praeityje čia skambėjo.

Bebro upė — Narevos kairysis intakas. Vardo kilmė — kailinio žvėrelio pavadinimas. Jos aukštupyje prasideda netoli Gardino.

Bobro upė — Oderio kair. in-

takas. Vardo kilmė kaip „beb-ro“.

Būgo upė — Narevos kairysis intakas, skiriantis Lenkiją nuo Baltarusijos. Vardas kilęs iš žodžių „bogi“, „pabūgo“. Jis skirtas vaikams pagąsdinti, kad prie upės atsargiau elgtųsi.

Dunajecas — Vislos dešin. intakas „duonijū“ grupę pildantis vardas.

Labos aukštupyje. Didžioji upės dalis teka per Vokietiją. Lietuvių ir latvių kalbose šis žodis nusako gerumą.

Livėcas — Būgo kair. intakas. Vardo kilmė susijusi su lietuvių tautos vardu. Mūsų šalyje tokie vardai Liuvynas, Livina. Prūs. — Liwa.

Lūgas-Būgo dešin. intakas Lietuvoje Lugai, Luginai, Lujai. Iš viso 11 vardų.

Neras — Vartos upės dešin. intakas — „negininių“ grupės vardas. Lietuvoje Nerema, Nerpa, Neris, Neretėlė, iš viso 9 vardai.

Notec — Vartos dešin. intakas. Vardo kilmė nenustatyta. Per Lietuvą teka Nocele, Notka, Notygala, Notiškis. Iš viso 7 vardai.

Opolės miestas prie Oderio. Palyginkime šį vardą su Apolės piliakalnių Žemaitijoje. Vardo kilmė — akmeninėmis sienomis pilis.

Oderio upė — savarankiškai įteka į Baltiją. Lenkiškai ir čekiškai ji vadinama Odra. Lietuviškai turėtų būti vadinama Udra, brangiakailis žvėrelis.

Ozica — upė — Narevo dešin. intakas, istorinę reikšmę turintis vardas. Ozkinių šeimoms gyvuliai ir mūsų šalį buvo pargabenti iš šilkesniųjų šalių. Prie paminėtos upės gyvenusių žmonių šių gyvulių anksčiau negu kitų vietų gyventojai įsigijo. Lietuvoje tokius vardus turinčių vandens telkinių šeima labai gausi.

Pelteva — Būgo kair. intakas. Šių vardų kilmės nepasisekė nustatyti. Tokių vardų Lietuvoje išliko apie 40.

Pilica — Vislos kair. intakas. Vardas susijęs su žodžiu „pylimas“. Čia turima minty neaukšti pylimėliai sekliuose vandenyse, kuriais naudojasi tolimos praeities žvejyboje. Tokių vardų Lietuvoje taip pat nemaža. Iš viso apie 30: Piliškis, Pilpis, Pyla, Pilasius, Pilelė ir eilė kitų.

Sana — Vislos dešin. intakas. Žodžio šaknis „san“. Kilmė nepakankamai aiški. Kiti vardai su šia šaknimi: Sanaša, Sandariškis, Sandrava, Santaika, Santaika.

Sula — Vislos aukštupio intakas. Vardo kilmė — iš beržų bei klevų išsunkiamo gerimo pavadinimas. Su šia šaknimi Lietuvoje 7 vardai, bet prie jų dar reikėtų prijungti Salocius, Salpa, Saltonką ir kt. Sulines

upės, išsisklaidžiusios po visą Rytų bei Šiaurės Europą, praturtina visą tautos istoriją.

Varšuva — Lenkijos sostinė. Sudaryta iš dviejų žodžių — varyti žuvis.

Varta — Oderio (Udros) intakas. Vardo kilmė — žuvų gaudymas varymo būdu.

Velna — skalbinių plovimas vėlėjimo būdu.

Visla — Iš žodžių veistis, vislumas. Daug žuvies.

Vislokas — mažybinis Vislos pavard. — mažoji Visla, Vislė, Visliukė.

Domė — ežeras. Liet. — Domantas, Domija, Domeikis. Iš viso 9 vardai.

Gardnas — ežeras. Palyg. su lietuvišku — Gardinas. Liet. 12 vandenvardžių.

Labos ežeras. Tas pats, kaip Labos upė.

Mamrų ežeras. Kilmė neaiški. Lietuvoje — Mamavys, Mamavica, Mamėnas, Mamyns. Iš viso tokių vardų 8.

Medvės ežeras — miškais apaugęs ežeras. Žemaitiškai „medė“ — miškas.

Vygrių ežeras. Kilmė neaiški. Liet. tokių vardų 4.

Lietuviški vardai, išsisklaidę po visą Lenkiją, yra ne vienintelis šios šalies praeities liudininkas. Panašiai susiklostė ir Lietuvos bei Lenkijos valstybių istorijos. Lietuvoje didžiojo kunigaikščio pirmasis pasiskelbė Mindaugas 1236 m. Veliau, gavęs popie-

• Krikštėnai. Birželio 17 d.

Krikštėnų Nukryžiuotojo Jėzaus bažnyčioje vyko amžinųjų įžadų iškilmės. Krikštėnuose (Ukmergės raj.) įsikuriosie Aušros Vartų Marijos ir Teresėlės bendruomenėje, vadovaujamoje ses. Rozanos Graulich, amžinuosius įžadus davė sesuo Jėzaus ir Marijos Širdžių Diana Teresė. Bažnyčia buvo pilna Krikštėnų parapijos tikinčiųjų ir iš kitų miestų atvykusių svečių. Iškilmės prasidėjo adoracija. Mišių koncelebracijai vadovavo Kaišiadorių vyskupijos kancleris kun. Robertas Rumšas. Pamokslą pasake kun. Kęstutis Rugevičius. Liturgiją padėjo parengti jaunimas iš Ukmergės ir Vilniaus Kalvarijos parapijos, taip pat talkino Aušros Vartų Marijos ir Teresėlės bendruomenės bičiuliai. Po iškilmių bažnyčioje šventės dalyviai aikštėje prie kultūros namų klausėsi vietos jaunimo surengto koncerto, vaišinosi agapeje.

Lietuvos prezidento referentė, vaikai besirūpinančios komisijos narė Rasa Leonienė liepos mėnesį pranešė, kad už „Saulutes“, Lietuvos vaikų globos būrelį tam tikslui nusiųstus 7,000 dol. jau perkamas naujas autobuselis vežti Raseinių rajono vaikus į mokyklą. Šiuo metu beveik puse kaimo mokyklų užsidaro, tad vaikams vis daugiau klumbų lankyti pamokas. Ant autobuso logo „Saulutes“ logo su užrašu „Čikaga, JAV“. I. Tijaunienės nuotrauka

žiaus Inocenti IV pritarimą, 1253 m. priėmė karaliaus karūną.

Mindaugas tarsi pakartotoj Krokuvoje anksčiau valdžiusi kunigaikštį Mešką. Atkreipkime dėmesį į jo lietuvišką vardą. Meškai geriau pasisekė negu Mindaugui. Jis didžiojo kunigaikščio (jo sostinė — Krokuvoje) pasiskelbė 960 m. 966 m., pritardamas popiežiaus Benedikto V pasiūlymui, įvedė krikščionybę Lenkijoje.

Meškai pasitaikė nepaprastai patogi proga. Kaip tik tuo metu 962 m. susitvėrė Šventoji Romos imperija. Ji tebebuvo silpna ir ieškojo sąjungininkų. Meškai paskelbus, kad jo šalis savanoriškai priima krikščionybę, SRI buvo priversta nu-

traukti puldinėjimus. Kai Mindaugas pasiskelbė didžiojo Lietuvos kunigaikščiu, į Pabaltijį jau buvo įsibrovę du teutonų ordina. Mindaugas, norėdamas su jais susitaikyti, vieną po kitos dovanojė lietuviškas teritorijas. Ordinai kovų vis tiek nenutraukė.

Meška, apkrįstydamas liaudį, leido šventikams duoti po krikščionišką vardą. Pats Meška antrą vardą priimti atsisakė. Pasitenkino senuoju — lietuvišku. Kunigaikščių sueigos taip pat būdavo vadina-mos lietuvišku vardu — seimais. Iš to galima spręsti, kad ir pasitarimai, kol Meška tebevaldė, tebebuvo vedami lietuvių kalba.

Juozas Jokubauskas

A. † A.

Dr. VYTAUTUI GYLIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą žmonai DANUTEI su šeima, broliams ir jų šeimoms.

Raimundas Rimkus

Birutė Gylienė

Zita Zvirzdienė

Nijolė Vardienė

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with a hassle-free connection via Stockholm. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 or visit our website at www.scandinavian.net.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:20 pm	7:35 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am	11:50 am
SK 743	Vilnius	Copenhagen	1:40 pm	2:20 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:30 pm	5:40 pm

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Buvęs šaulių vadas **Alfonas Paukštė** yra paguldytas į Crist ligoninę (4440 W. 95th Str., Oak Lawn). Jo kambarys – 934.

Arvydas Reneckis, Amerikos lietuvių televizijos vadovas, „Draugo“ gegužinėje visus filmavo savo kamera. Rugpjūčio 3 d. vakarą Čikagos ir apylinkių lietuviai per 23 WTBT kanalą galejo matyti įdomius „Draugo“ gegužinės momentus. „Draugo“ vadovė A. Reneckiai dėkoja už jo pastangas.

Dr. Vytautas Bieliauskas, Xavier universiteto profesorius, dalyvavo Amerikos Psichologų asociacijos metiniame suvažiavime Vašingtone, kur rugpjūčio 5 d. buvo pagerbtas kaip buvęs vienas šio šimtmečio Konsultuotojų psichologų draugijos prezidentų. Šias pagerbimus jis ėjo 1986-1987 m.

Prof. dr. Valdas Samonis iš Toronto dalyvavo Lietuviškų studijų savaitėje Dainavoje, kur rugsėjo 8 d. penktadienį, skaitys aktualų pranešimą apie šią vasarą Vilniuje vykusį Niurnbergo II tribunolą – tarptautinę antikomunistinę konferenciją ir jos reikšmę bei atgarsius.

Almis Gerardas Udris kartu su jaunimu dayvauja Respublikonų suvažiavime. Almis dirba gubernatoriaus G. Buch kampanijoje Malibu, kur Pepperdine universitete ruošia magistro laipsnį „Public Policy“ srityje. Almio G. Udrio nuotrauka buvo išspausdinta „USA Today“ liepos 31 d. numerioje, 3 puslapyje.

Praėjusių penktadienį „Drauge“ diabetą pasitikrino net 72 žmonės. Kelly Korik, gailėstingoji Cook County ligoninės seselė, sake, kad buvo išaiškinti trys, jau sergantys diabetu žmonės (jie to nežinojo). Kitų penkių klientų cukraus kiekis kraujyje dar bus tiriamas nuodugnau. Jei turite klausimų apie diabetą, skambinkite į Cook County ligoninę tel. 312-633-8973. O „Draugas“ savo ruožtu dėkoja už tokia reikalingą ir nemokamą pagalbą.

Siūlykite kandidatus dailės premijoms! Šių metų JAV LB Kultūros tarybos dailės premijos komiteta sudaro pirmininkė Daiva Karužaitė, Vanda Aleknienė, Julija Švabaitė-Gilienė, Regina Jautokaite ir Juozas Mieliulis. Kandidatus premijai galima siūlyti iki rugsėjo 15 d. Siūlymus siųsti: Daiva Karuža, 6035 S. Whipple, Chicago, IL 60629.

Racine Bakery – Juozo ir Danutės Kapačinskių maistas papuoš stalus JAV LB Vidurio vakarų apygardos apylinkių gegužinės metu rugpjūčio 13 d., sekmadienį, 12 val. Pasaulio lietuvių centro sode. Visi maloniai kviečiami. Apylinkės bendruomenininkai, norintys prisidėti laimikiais, skambinkite tel. 708-974-2464.

Nepriklausomos Lietuvos Kariuomenės atsikūrimo 82-ųjų metų sukakties minėjimas Šaulių namuose, Čikagoje, š.m. lapkričio 19 d. Rengia Lietuvių veteranų s-ga „Ramovė“.

Pirmą kartą Amerikoje lankysis „Trys tigriukai“. Tai – talentingi dvylikamečiai dainininkai, jau pagarsėję Lietuvoje. „Trys tigriukai“ lankysis Lemonte, Čikagoje, Detroite, Clevelande, Vašingtone ir Philadelphijoje. Nepraleiskite progos atvykti į koncertus ir atvežti savo jaunimą.

Visus kviečiame į Zarasų klubo gegužinę, kuri vyks š. m. rugpjūčio 13 d., sekmadienį, 12 val. Šaulių namuose. Galėsite pasivaikinti skaniai pagamintu šeiminingu maistu, o prie baro atsigaiivinti „Utenos“ ir „Kalnapilio“ alumi. Gros Kosto Ramanausko orkestras. Galėsite išbandyti laimę loterijoje.

Teatro festivalis Jaunimo centre š.m. lapkričio 23-26 d. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

Ar nenorėtumėte dalyvauti Čiurlionio festivalyje ir skaityti paskaitą akademinėje sesijoje, pavadintoje „Sugrįžtant prie Čiurlionio“? Šioje sesijoje kviečiami dalyvauti Amerikoje gyvenantys ir jau su Čiurlionio menu ne pirmi metai susiję savo interesus menininkai ir muzikai, kurie norėtų iš naujo apžvelgti ankstesnius samprotavimus apie įvairius Čiurlionio muzikos ir dailės aspektus, jo kūrybinio palikimo vietą lietuviškosios kultūros raidoje ar panagrinėti vienaip ar kitaip prie Čiurlionio prisiliečiančius kitų kūrėjų darbus. Apie dalyvavimą prašome pranešti iki rugsėjo 1 d., taip pat laukiamo jūsų pranešimų temos ir jūsų trumpos biografijos bei nuotraukos. Kadangi sesijoje kviečiami dalyvauti ne vien tik lietuviai Čiurlionio tyrinėtojai, labai prašome į festivalį atsivežti ir anglišką savo paskaitos variantą, kad galėtume, padauginę kopijas, tekstą išdalyti angliškai kalbantiems sesijos lankytojams. Daugiau informacijos apie Čiurlionio festivalį Čikagoje galite rasti Interneto puslapyje mkc2000.tripod.com Rašykite: Rokas Zubovas, Amerikos lietuvių meno draugija, 1248 Oakmont Ave., Flossmoor, IL 60422; tel. 708-647-1287. Elektroninis paštas (po rugpjūčio 15d.) zubovas@sxu.edu

Tilžės Akto paskelbimo 82 metų sukakties minėjimą sekmadienį, gruodžio 3 d., 2 val. p.p. Šaulių namuose rengia Mazosios Lietuvos Rezistencinis sąjūdis, išskilmėse dalyvaujant šauliams, ramovėnams, jūrų šauliams, Maž. Lietuvos draugijai, kitoms organizacijoms ir visuomenei.

Spektakliai

Savo paties vaidinime „My heart, My President“ rašytojas, režisierius ir aktorius Kestutis Nakas atkūrė beprotiškai keistą būseną, kuri jį užvaldė būnant namie ir sergant reumato karštine. Remdamasis vaikystės prisiminimais, K. Nakas koncentruojasi ties lemtingąja 1963 m. lapkričio 22-ąją – pasikėsimo į prezidentą Kennedy dieną. Atmintini tos dienos televizijos epizodai simbolizuoja ir paryškina vaidintojo skausmą ir nežinomybę. Apimto karščio K. Nako haliucinacijose prezidentas Kennedy lyg televizijos herojus pabėga nuo savo žudikų ir pasislepia K. Nako namuose. Visa tai aktorius ir režisierius atlieka sąmojingai, intelektualiai ir jautriai. „My heart, My President“ pjesė – atvirai nuginkluojanti savo įtaiga, tiesumu ir nuoširdumu. Šis vaidinimas yra 4 mėnesių teatro festivalio „New Play 2000“ dalis. K. Nakas savo pjesę vaidins šį ketvirtadienį-sekmadienį Lunar Cabaret, 2827 N. Lincoln, Chicago. Ketvirtadienį-šeštadienį spektaklis vyks 8 val.v., sekmadienį – 7 val.v. Informacija tel. 773-486-7767.

Paruošta pagal Čikagos spaudą

PLB valdyba jau 37-erius metus leidžia Bendruomenės minčiai ir gyvenimui skirtą mėnesinį leidinį „Pasaulio lietuvi“. Anksčiau jį Lietuvoje, nuo 1937 m. lapkričio 15 dienos iki Sovietų okupacijos 1940 metais leido Pasaulio lietuvių sąjunga. Po to „Pasaulio lietuvi“ vėl pradėjo leisti nuo 1963 metų lapkričio mėnesio Juozo Baciūno pirmininkaujama PLB valdyba. Žurnalas dabar lanko viso pasaulio lietuvius. Dabartinę „Pasaulio lietuvi“ redakcinę kolegiją sudaro Jūratė Budrienė, Vytautas Kamantas, Gražina Kamantienė, Viktoras Kučas, Regina Kucienė, Leonas Narbutis ir Edvardas Šulaitis. Išdą tvarko Aleksas Karaliūnas. Visi redakcinės kolegijos nariai ir išdininkas yra savanoriai ir negauna atlyginimo. Leidinio redaktorė yra Aušra Veličkaitė, rinkėjos – Rūta Kuncienė ir Karilė Vaitkutė, maketuotojas – Ricardas Spitrys ir administratorė – Laima Zavistauskienė. X PLB seime Vilniuje 2000 m. rugpjūčio 15 - 20 dienomis bus rimtai svarstomas „Pasaulio lietuvi“ leidimas, jo pobūdis ir finansavimas ateityje. Šiuo metu visiems prenumerotojams jau yra išsiųstas „Pasaulio lietuvi“ birželio - liepos numeris. Rugpjūčio mėnesio numeris bus skirtas X PLB seimui Lietuvoje, jame bus kraštų Bendruomenių pranešimai, ataskaitos, seimo programa ir kiti straipsniai. Po PLB seimo pasirodys kitas „Pasaulio lietuvi“ rugsėjo - spalio numeris.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, rugpjūčio 9 d., trečiadienį, 2 val.p.p. trečiądienio popiečių lankytojai turės progą susipažinti su muzikais iš Lietuvos – Vilniaus konservatorijos dėstytoja kompozitore Jūrate Baltramiejūnaite ir jos vyru, Lietuvos Muzikos akademijos katedros docentu dr. Rimantu Astrausku, sutikusių skaityti paskaitą apie liaudies muzikos tyrimėjimus Lietuvoje. Visi kviečiami, bus ir bendri pietūs.

REGISTRUOKITĖS Į JAUNIMO KONGRESĄ!

Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso organizatoriai kviečia registruotis į šių metų pabaigoje Australijoje vykstantį jaunimo kongresą. Jei jūs užsiregistruosite ir nusiųsite čekį pradiniam įnašui (arba visą mokestį) rugsėjo 1 dienos data arba ankstesne, jūs galėsite užsiregistruoti papiginta kainai.

Registracijos ir kongreso mokestis bus priimamas iki rugsėjo 1 d. Registracijos anketas galima surasti oficialiame kongreso tinklalapyje www.rapidnet.net.au/~aljs Čikagoje formas galite įsigyti skambindami Nidai Bichniewiczitei tel. 708-421-7810.

Visiems kongreso dalyviams reikia „Personal Details“ („Asmeninių duomenų“) lapo ir vieno iš „Delegate“ („Atstovo“), „Participant“ („Dalyvio“) ar „Tourist“ („Turisto“) lapų – priklausomai, kaip norėsite dalyvauti kongrese. Jei kongrese planuojate dalyvauti kaip dalyvis ar atstovas, bet norite Australiją pamatyti ir kaip turistą, jums reikia užpildyti ir „Turisto“ lapą kartu su pirmaisiais dviem. Kiekviename lape rasite daug pasiūlymų, kaip dalyvauti kongrese ir, svarbiausia, visas kongreso kainas.

JAV LJS atstovai, dalyviai ir turistai užpildytus lapus siuncia: JAV LJS, 7766 Trevino Lane, Falls Church, VA 22043. Čekius išrašykite „JAV LJS (Kongresas)“.

Kanados LJS atstovai, dalyviai ir turistai lapus siuncia: KLJS, Matas Stanevicius, 578 Indian Road, Toronto, ON, M6P 2C2, Canada. Čekius rašyti „KLJS (Kongresas)“.

Norėtume priminti, kad jūs galite gauti drągubą nuolaidą, jei dalyvausite Studijų dienose ir Stovykloje (po 50 dol. už kiekvieną – iš viso 100 dol. nuolaida). Įdėmiai perskaitykite registracijos anketas, – kad teisingą nuolaidą gautumėte.

Iki pasimatymo Australijoje,

Melisa Savickaitė

X PLJK ruošos komiteto pirm.

NEPAPRASTA GEGUŽINĖ

Rugpjūčio 20 d. Lemonto LB valdyba PLC sodelyje ruošia nepaprastą gegužinę. Ji prasidės tuoj po šv. Mišių, 12 val. Kviečiame visus dalyvauti, nes jūsų čia laukia lauke kepami paršukai, Baniutės Kronienės pagaminti šaltibarščiai su bulvytėmis, pyragai, kavutė. Veiks baras, kuriame atrasite „Kalnapilio“ ir „Utenos“ alaus bei kitokių gėrimų. Savo laimę galėsite išbandyti loterijoje, kuri trauks akį savo gausiais ir vertingais laimikiais. O skaniai pavalgis, atsigaiivinus, tuoj norisi dainą užtraukti, tuoj labiau, kad Lemonte daug skambių balsų čia „Tėviškes“ kapelos namai tad Stasei Jagminienei akordeonu pritanant, bus galima dainuoti dainas net iki aušros.

Maloniai kviečiame visus naujai atvykusius lietuvius atvykti, pabendrauti, susipažinti su kitais ir įsirašyti į LB narių eiles. Visi vienodai maloniai yra kviečiami, tad laukiamė visų gausaus dalyvavimo šioje nepaprastoje gegužinėje.

Lemonto LB valdyba

Praėjusių metų JAV LB Vidurio vakarų apygardos gegužinėje – valdybos nariai Rita Šakenienė ir Paulius Guobuzis prie vaišių stalo. Šiais metais gegužinė ruošinama rugpjūčio 13 d., šį sekmadienį, 12 val. Pasaulio lietuvių centro sode.

Nuotr. B. Vindašienės

Smagu būti kartu – džiaugiasi Alė Karaliūnienė, Bronė Nainienė ir Agutė Tiškusienė.
Nuotr. V. Jasinevičiaus

PLC TALKININKIŲ POPIETĖ

Bėgdami nuo komunistinio „rojaus“, skaudžiai ilgėjomės savo krašto – tėvynės, artimųjų. Kur bėgyvendami, stovyklose ar čia, bandėme kurti savo „lietuvas“. Mūsų telkiniuose dažniausiai būdavo lietuviškos pamaldos, mokyklos, organizacijos, skambėjo mūsų dainos, giesmės ir gražus lietuviškas žodis.

Visa tai išlaikyti reikalinga ne tik materialinė pagalba, bet ir pasiaukojusių žmonių talka.

Pasaulio lietuvių centras iš dalies išsilaiko iš tų gerų žmonių darbo. Čia kaip avily dirba Bingo grupė, renginių komitetas, Vaikų vilties bei kitų rėmėjų grupės, koldūnininkų būrelis ir daugelis kitų.

Paprastai darbai yra apmokami. Bet ne visi apmokami pinigais, kiti apmokami maloniu žodžiu, šypsena, širdies šiluma. O svarbiausia, kad ir pats jauti malonumą bei dvasinį pasitenkinimą, kai nors maža dalele kažkur gali padėti.

Liepos 27 d. PLC renginių komiteto pirmininkė Bronė Nainienė atsidėkodama sukvietė visas savo talkininkes – koldūnininkes į Bočių menę pabendrauti. Šį kartą atėjome

be prijuosčių, bet šventiškai pasipuošusios. Pirmininkė pasveikino visas ir padėkojo už darnų bendradarbiavimą. Kunigui negalėjus dalyvauti, maldą sukalbėjo V. Jasinevičius. Darbščioji Zita Dapkienė visas vaišino vyneliu – apetitui pagerinti. O bufetas buvo labai įvairus ir turtingas – su neštinis. Ragavome visko ir baigėm kvepiančia kavute.

Gamindamos koldūnus, mes dainuojam, tai ir čia B. Nainienė prašė dainos. Tik gaila gaila, kad nebuvo Stasės Jagminienės su akordeonu. Po kelių dainelių poetė ir dailininkė I. Gelazienė pasakė keletą

smagių anekdotų. Netikėtai apsilankė K. Ječius (atsiprašė už darbo aprangą, nes tik grįžo iš skautų stovyklos), pasveikino mus ir padėkojo už visokeriopą talką.

Atsisveikinimo ir padėkos žodį tarė Marija Čepelienė, kuri grįžta atgal į Lietuvą. Ji taip pat pasakė mums keletą populiarių anekdotų iš Lietuvos gyvenimo ir baigė savo žodį poeto J. Marcinkevičiaus eilėmis. Šį kartą, matyt, buvo anekdotų popietė, nes mūsų Bingo „ašis“ Baniutė Kronienė sakė: „Noriu ir aš kalbėti!“. Ji savo anekdotus perpasakojo skambiu balsu, puikiai vaidindama ir keisdama veido išraišką – negailėjom katutių. Nežinojau, kad B. Kronienė turi aktorinių gabumų.

B. Nainienė pristatė naują centro gyventoją O. Norvilienę – žymią kulinarę, kurią turbūt pažįsta visa Čikaga. Galėsime jos prašyti kulinariinių patarimų. V. Jasinevičius mus nu-fotografavo.

Taip su daina ir gera nuotaka praleidome malonią popietę. Reikia padėkoti mūsų vadovei Bronei Nainienei. Jos švelnus būdas, mokėjimas sugyventi, organizuoti buria mus ne tik bendram darbui, bet ir poilsiui. Jos dėka mes pajvairinam savo saulėlydžio dienas. Linkime Bronei sveikatos, ištvermės ir ...daug koldūnų!

R. Sabaliūnienė

Popietė metu visada galima pavaišinti kava ir pyragaičiais.

Nuotr. V. Jasinevičiaus

Popietė talkininkės sėdėjo prie vieno didelio stalo.

Nuotr. V. Jasinevičiaus

„Draugo“ knygynėlyje

„A. Gurevičiaus sąrašai“. Tūkstančiai lietuvių, kurie gelbėjo tūkstančius Lietuvos žydų Antrojo pasaulinio karo metais. Įvadinis straipsnis Gintučio Procutos (Kanada). Išleista Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos lėšomis. Leidykla „Protėvių kardas“, a. d. 1847, LT-2043, Vilnius. Tiražas 1500 egz. 1999. Kaina „Draugo“ knygyne 10 dol.

Tai leidinys, kuris ne tik užpildo dideles spragas Lietuvos istorijoje, bet ir skatina istorikus bei visą visuomenę, o ypač kartą, patyrusią vokiškąją okupaciją, tas spragas užpildyti. Pirmiausia reiktų pasakyti, kad ši knyga apie lietuvių, gelbėjusių žydus, ir išgelbėtų žydus turėjo būti išleista pačių žydų. Bet ką padarysi, taip jau susiklostė: okupacijų nuterietas lietuvis pasijuto mažas mažas tautos žmogelis, kuris jaučia pareigą įrodinėti, kad jis ne

žmogėdra. Sektinas Antano Gurevičiaus pavyzdys: rinkti medžiagą apie žydų holokaustą Lietuvoje. Knygą turėtų įsigyti kiekvienas vokiečių Lietuvoje praleidęs žmogus. Jis turėtų sutikrinti savo žinias su knygoje pateikta informacija. Ar tavo mieste, gatvėje, apylinkėje, kaime buvo žmonių, kurie gelbėjo žydus ir jeigu buvo, kas jie tokie? Taip pat reikalinga suskaiciuoti, kiek Lietuvos žydų buvo nužudyta. Nekyla ranka užrašyti dažnai kartojamo skaičiaus, kad buvo sunaikinta 95 proc. Lietuvos žydų. Nekyla todėl, kad niekas to neskaitavo, o juk į Lietuvą iš Rytų ir Vakarų Europos, gelbėdamiesi nuo nacių, dar iki vokiečių kariuomenei peržengiant Lietuvos sieną, į mūsų valstybę buvo atbėgę dešimtys tūkstančių žydų. Beje, jų daugeliui Lietuva davė išsigelbėjimo dokumentą – pasą. Apie šią 50 metų paslaptį pasakoja įvadinio

straipsnio autorius G. Procuta. Kodėl tai buvo laikoma paslaptimi, galėsite sužinoti „Draugo“ knygyne įsigiję „A. Gurevičiaus sąrašus“. Knygos kaina – 10 dol., su persiuntimu – 13.95 dol. A. Škiudaitė

Iš arti ir toli

Saulės lituanistinės mokyklos mokinių registracija bus pradėdama rugsėjo 9 d., šeštadienį nuo 10 val. r. iki 12 val. mokyklos patalpose (Don Vista Community Center, 3300 Gulf Blvd., St. Pete Beach, FL. Priimami vaikučiai nuo 3 metų amžiaus. Daugiau informacijos skambinant Vidai Meiluvienei tel. 727-360-1364.

Skelbimai

• Pranas Zelba, South Pasadena, FL, Lietuvos vaikų vargą sumažinti atsiuntė \$1000. Lietuvos vaikų vardu dėkojame geradariui! „Lietuvos Našlaičių globa“, 2711 West 71 Str., Chicago, IL 60629.